

NHG-Tabel 25 Gebruiksvoorschrift Documentatie

Versie 8, maart 2020, ©Nederlands Huisartsen Genootschap

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding.....	2
1.1 Nieuw in versie 6 (oktober 2017)	2
1.2 Nieuw in versie 7 (februari 2018).....	2
1.3 Nieuw in versie 8 (maart 2020)	2
1.4 Contactpersonen	3
1.5 Computer leesbare versie.....	3
2 De structuur en het gebruik van de tabel	4
2.1 De memocode en het gebruiksinterface	4
2.2 Meerdere gebruiksvoorschriften bij een voorschrift	5
2.3 Wisselend gebruik over de dag	5
2.4 De code afbreken	5
2.5 Gebruik in datacommunicatie.....	6
2.6 De mogelijkheden voor het leeg laten van velden/componenten.....	6
2.7 Algoritme om een complete code te interpreteren.....	8
3 Componenten van een gebruiksvoorschrift volgens tabel 25.....	10
3.1 Tabel 25 – component X, frequentie, maximaal 5 posities	10
3.2 Tabel 25 – component t, tijdseenheid.....	11
3.3 Tabel 25 – component Y, aantal eenheden per gift	14
3.4 Tabel 25 – component a, eenheid gebruikadvies	15
3.5 Tabel 25 - component b, 'aanvullende teksten'	20
Bijlage 1: Toelichting bij eerdere versies.....	41
Versie 3 (2000).....	41
Nieuw in versie 4 (april 2004).....	42
Niet geïmplementeerde tussenversie (maart 2006).....	42
Nieuw in versie 5 (september 2015).....	42
Bijlage 2: Toelichting gecorrigeerde verschillen in uitlevering (versie 7, febr. 2018, maart 2018)	43
Bijlage 3: Toelichting over versie 8, maart 2020.....	44
NHG Tabel gebruiksvoorschrift (tabel 25) opgeschoond en geactualiseerd.....	44

1 Inleiding

De NHG tabel Gebruiksvoorschrift (voorheen WCIA-Tabel 25) wordt gebruikt voor het coderen van het gebruiksvoorschrift van een geneesmiddel. De codering wordt enerzijds gebruikt door de huisarts bij het voorschrijven en is anderzijds een belangrijke component in de (elektronische) communicatie tussen huisarts en apotheek.

In dit document gaan we in op de structuur van de tabel en de beoogde werkwijze. Deze informatie is met name bedoeld voor medewerkers van software leveranciers verantwoordelijk voor de implementatie van de tabel in Huisarts- of Apotheeksystemen, alsmede technisch geïnteresseerde huisartsen.

Dit document is geactualiseerd bij versie 8 van de tabel. In de bijlage vindt u informatie over vorige versies. In deze documentatie beschrijven we versie 6, 7 en 8 tezamen, omdat deze het best in samenhang kunnen worden gezien.

1.1 Nieuw in versie 6 (oktober 2017)

In deze versie is het aantal toelichtende teksten (b-component) sterk gereduceerd. Dit is gedaan om het zoeken in de tabel te vergemakkelijken, door het opschonen van teksten die inmiddels niet meer actueel zijn en het kritisch kijken of alle teksten en tekstvarianten die in de loop der jaren bedacht zijn, nog steeds wel nodig zijn. In vele gevallen zijn twee teksten die sterk op elkaar lijken vervangen door één.

Ten tweede is een nieuwe categorie-indeling toegevoegd, waardoor het zoeken in teksten binnen categorieën als 'conditie', 'locatie', 'cyclus', 'maaltijden en slapen', het zoeken kan vergemakkelijken. Elke tekst is opgenomen in slechts één categorie. Hierdoor is de tabel met toelichtende teksten nu ook als 'treeview' te presenteren, waarbij de categorieën getoond worden en kunnen worden opengeklapt om de bijbehorende teksten te zien.

1.2 Nieuw in versie 7 (februari 2018)

Versie 7 kan worden gezien als een update op de grote veranderingen van versie 6. In de praktijk blijkt een aantal teksten die in versie 6 vervallen zijn, toch regelmatig gebruikt te worden en node worden gemist. Vandaar dat in versie 7 een tiental teksten die vervallen waren weer zijn geactiveerd. Met behoud van de oorspronkelijke id en memocode. Daarnaast is één tekst toegevoegd die in combinatie met 'zonodig' kan worden gebruikt. U vindt de opsomming van deze teksten in paragraaf 3.5.5. (pag. 24), bij de inleiding van de tabel van aanvullende teksten.

Let op: in versie 7 zijn enkele verschillen gevonden in de aanvullende teksten tussen de uitlevering van de tabel via de G-Standaard en de uitlevering via het NHG. Deze verschillen zijn recht getrokken. U vindt meer details in bijlage 2 (pag. 44)

1.3 Nieuw in versie 8 (maart 2020)

In versie 8 zijn de Gebruikseenheden opgeschoond. Een groot aantal eenheden is komen te vervallen. Dit zijn gebruikseenheden die verouderd zijn (elixier, theelepels), of die voor de leesbaarheid op het etiket geen meerwaarde bieden (tablet m.g.a.), danwel voor menig patiënt een onbekende betekenis hebben (emulsie, extract).

Er is een separaat document beschikbaar (spreadsheet) met daarin een overzicht van welke gebruikseenheden zijn vervallen en welke andere gebruikseenheden daarvoor als vervanging kunnen dienen, of een alternatieve eenheid kunnen zijn. Vervangende eenheden kunnen geautomatiseerd bestaande eenheden vervangen. Alternatieven moeten door de gebruiker bekeken worden en kunnen als voorzet worden voorgesteld in het systeem.

Daarnaast zijn twee nieuwe eenheden toegevoegd: de finger tip unit en de pompbeweging.

Tenslotte zijn er in de aanvullende teksten drie nieuwe teksten toegevoegd (251-253).

1.4 Contactpersonen

Voor inhoudelijke vragen over de tabel gebruiksvorschrift en voorstellen voor aanvullingen of aanpassingen kunt u terecht bij de sectie automatisering van het Nederlands Huisartsen Genootschap.

Erica Bastiaanssen: e.bastiaanssen@nhg.org

Henk Westerhof: h.westerhof@nhg.org

1.5 Computer leesbare versie

Deze documentatie bevat de gebruikshandleiding, alsmede alle benodigde tabellen, in tekstvorm. De tabellen zijn bij het NHG ook in computer leesbare vorm verkrijgbaar. Deze tabellen zijn beschikbaar voor geregistreerde gebruikers van de NHG-tabellen. Voor nadere informatie: Tjeerd van Althuis, t.vanalthuis@nhg.org

2 De structuur en het gebruik van de tabel

De code kent vier componenten, optioneel gevolgd door een vijfde component: de aanvullende teksten.

De opbouw van de code, uitgedrukt in letters die de verschillende componenten aanduiden, is (maximaal:)

X t Y a b [b] [b] [b] etc.

waarbij de b-component maximaal 9 maal mag voorkomen (meerdere aanvullende teksten).

(In versies 5 en ouder was het toegestaan deze gehele code driemaal toe te passen. Deze faciliteit is in versie 6 vervallen. Zie paragraaf 2.2.)

X	= frequentie, maximaal 5 posities
t	= tijdseenheid, maximaal 2 posities
Y	= aantal eenheden per keer, maximaal 5 posities
a	= eenheid gebruiksadvies (tablet, capsule, zalf, etc.), 2 posities
b	= aanvullende informatie, maximaal 5 posities

2.1 De memocode en het gebruikersinterface

In het ontwerp van deze tabel is uitgegaan van een afwisseling van numerieke en alfanumerieke codes (2D1T). Door deze afwisseling kunnen de codes zonder tussenliggende scheidingstekens direct tegen elkaar aan geplaatst worden en kan het systeem toch altijd herkennen welke delen bij welke componenten behoren. Na de eerste vier componenten volgt dan optioneel een spatie en een of meerdere toelichtingscodes (b), gescheiden door spaties. De code kan voortijdig worden beëindigd door het plaatsen van een ;. Alle informatie na de ; dient als vrije tekst te worden geïnterpreteerd.

Deze manier van werken, met een gecombineerde alfanumerieke invoer, kan worden gebruikt als 'snelle invoermethode voor gevorderden' en is in eerdere versies ook gebruikt binnen de elektronische communicatie (Edifact, MEDREC bericht). Vanuit de tabel schrijven we niet een specifiek gebruikersinterface voor. Het is denkbaar de gebruiker zowel een gestructureerde invoer via aparte velden te bieden, als een snelle invoer waarbij de hele 'string' in één veld wordt ingevoerd.

Sinds versie 3 van de tabel hebben alle componenten een numerieke id, die bedoeld is voor gebruik in de datacommunicatie. Het MEDREC/Edifact bericht biedt vanaf versie 3.2G gestructureerde ondersteuning voor de vier componenten in aparte (sub)velden van het segment Doseerinstructie. Hierdoor kan elke component met z'n numerieke id worden opgenomen. Dit is de voorkeurswerkwijze voor gebruik van de tabel in de datacommunicatie.

We kunnen echter niet uitsluiten dat in sommige gevallen de alfanumerieke combinatie tekst ook in de datacommunicatie nog wordt toegepast.

In het kort:

- **Gebruikers interface:** losse componenten en/of invoer via combinatie-tekst van memocodes
- **Elektronische communicatie:** in losse componenten, met numerieke ID
- **Opslag in database in HIS/AIS:** advies: in losse componenten, met numerieke ID
- **Communicatie vanuit formulier naar HIS/AIS:** advies: in losse componenten, met numerieke ID

Tenslotte vermelden we dat een HIS voor veel gebruikte voorschriften de coderingen van het gebruiksvoorschrift standaard zal invullen, vanuit een bibliotheek van standaardrecepten. Hierdoor wordt het gebruik aanzienlijk vereenvoudigd.

2.2 Meerdere gebruiksvoorschriften bij een voorschrift

Een code als geheel mocht in versie 5 en ouder drie maal voorkomen. Dit was gedaan om op een gemakkelijker wijze voorschriften te kunnen aangeven die in de tijd verschillen. Een voorschrift als '3 maal daags 1 tablet, bij verslechtering 4 maal daags 1 tablet' is op deze wijze te coderen.

Gebleken is echter dat HISsen en Apotheeksystemen deze structuur in vele gevallen niet ondersteunen. Ook sluit deze manier van voorschrijven bij verschillend gebruik in de tijd onvoldoende aan bij de medicatiebewaking. In versie 6 zijn de verbindingsteksten die hiertoe in de tabel aanvullende teksten opgenomen waren (zoals 'bij verslechtering') komen te vervallen. De faciliteit van het driemaal kunnen herhalen van de complete code is daarmee ook niet langer relevant.

Het aangeven van een wisselend gebruik in de loop van de tijd blijft een aandachtspunt. In feite gaat het toch om twee aparte gebruiksvoorschriften voor twee aparte periodes. Binnen de huidige ontwikkelingen bij het registreren van voorschriften (project Medicatieproces van Nictiz (gebaseerd op 'Bouwstenen in het medicatieproces') zal dit als twee medicatieafspraken worden gezien met elk hun eigen duur.

2.3 Wisselend gebruik over de dag

De aanvullende teksten die worden gebruikt voor wisselend gebruik over de dag zijn nog wel aanwezig. Om aan te duiden: 's ochtends een hele, 's middags een halve, 's avonds een hele tablet, kan worden gebruikt:

-D2,5T 1-H-1 (per dag twee-en-halve tablet, 's ochtends een hele, 's middags een halve, etc.)

Men geeft dus eerst de totale dagdosis op (o.a. in verband met medicatiebewaking), gevolgd door de aanvullende tekst die het precieze gebruik over de dagdelen aangeeft.

Ook hier geldt dat toekomstige ontwikkelingen hier nieuwe mogelijkheden gaan bieden (voorschrijven in dagdelen), waarna deze groep van dagdeel-aanduiding-teksten uit de tabel met aanvullende teksten kan verdwijnen.

2.4 De code afbreken

De code mag op alle punten voortijdig worden beëindigd door een ; op te nemen. Na de ; wordt dan vrije tekst geplaatst. Na een ; mogen geen coderingen meer worden gebruikt (althans, een code die na de ; wordt gebruikt, zal als vrije tekst worden geïnterpreteerd).

Ook dit mechanisme geldt voor de situatie waarin de code in één veld wordt ingevoerd. Wanneer gebruik wordt gemaakt van separate velden, dan worden de niet gebruikte velden gewoon leeg gelaten en moet de vrije tekst in een apart veld worden ingevoerd.

Het afbreken van de code maakt het mogelijk om in uitzonderingssituaties, waarbij geen code beschikbaar is, het gebruiksvoorschrift geheel of gedeeltelijk in vrije tekst te communiceren.

2.5 Gebruik in datacommunicatie

De voorgeschreven werkwijze voor het communiceren van een receptaanvraagbericht en een receptafleverbericht is conform de MEDREC 3.2H.BSN berichtdefinitie. Deze specificatie is te vinden op de website van Nictiz (www.nictiz.nl) in de rubriek Edifact berichtstandaarden.

In het segment waar de doseerinstructie wordt geplaatst, worden de verschillende componenten in aparte Edifact (sub)velden geplaatst. Hierdoor is het niet nodig en ook niet de bedoeling om de memocodes te gebruiken in de elektronische communicatie.

(NB: in hele vroege versies van de tabel en de Edifact berichten is wel met memocodes gewerkt).

Ten allen tijde zullen communicatie partners in de praktijk afspraken moeten maken over welke versie van het bericht men gebruikt, en daarbij impliciet aangeven welke werkwijze men voor de codes hanteert.

2.6 De mogelijkheden voor het leeg laten van velden/componenten

Een gebruiksvoorschrift wordt gevormd door gebruik te maken van de volgende componenten:

X	= frequentie, maximaal 5 posities
t	= tijdseenheid, maximaal 2 posities
Y	= aantal eenheden per keer, maximaal 5 posities
a	= eenheid gebruiksadvies (tablet, capsule, zalf, etc.), 2 posities
b	= aanvullende informatie, maximaal 5 posities, maximaal 9 maal toepassen

Voorbeeld (XtYa b): 1D1T MWI (1 maal daags 1 tablet, met water innemen)

De eerste vier componenten worden in beginsel altijd gevuld, de aanvullende teksten zijn facultatief. In een aantal gevallen is het niet mogelijk om elke component zinvol te vullen. Hier beschrijven we wanneer dit kan voorkomen en hoe dan kan / mag worden gehandeld.

Uitgangspunt blijft dat zo veel mogelijk de gestructureerde componenten wél gevuld dienen te worden, ook in gevallen waarbij de toelichtende tekst op zichzelf ook al duidelijk zou zijn. Dit is vereist omdat de medicatiebewaking juist op de eerste vier componenten gebaseerd wordt.

Component frequentie (X)

Een lege eerste component kan voorkomen bij voorschriften die ongelijk over de dag of andere tijdseenheid verdeeld worden.

Voorbeelden:

- W8T DOX (per week 8 tabletten, 1^e dag 2, daarna 1 maal daags 1)
- D1.5T H-0-1 (per dag anderhalve tablet, een halve 's morgens, een hele 's avonds)
- O2C MW (om de dag ('per twee dagen') 2 capsules, met water innemen)
- E2T (eenmalig 2 tabletten)

Het leeg laten van de eerste component is dus toegestaan, waarbij het bewust leeg laten wordt aangeduid met het streepje. (Dat streepje verwachten we ook in de communicatie en in de database).

Component tijdseenheid (t)

Het is niet toegestaan om alleen deze component leeg te laten. Er zijn dus geen situaties waarbij wel een frequentie zou worden opgegeven, maar niet een tijdseenheid.

In het verleden bestond hier de code K voor Keer en was het mogelijk een voorschrift te maken als:

-K1T ZN (per keer 1 tablet, zonodig)

Dit is echter niet langer toegestaan. De code K is vervallen in de tijdseenheid. Dit is gedaan om medicatiebewaking mogelijk te houden. Een voorschrift als 'per keer' is niet op dagdosering te controleren. Wanneer hier 'per dag' wordt ingevuld kan dat wel.

Het is in zeer incidentele gevallen wel toegestaan om alle vier de componenten leeg te laten (zie verderop) en in dat geval is ook deze component t leeg. In dat geval wordt uitsluitend met de aanvullende teksten gewerkt.

Component eenheden per gift (Y)

Dat deze derde component leeg is komt relatief frequent voor, met name bij zalven en crèmes.

Deze component mag bewust leeg gelaten worden. Als men werkt met de gecombineerde memocode invoer moet in plaats van deze component een spatie worden ingevoerd. Bij gebruik van aparte velden kan de component leeg gelaten worden.

Een voorschrift voor crème ziet er dan uit als:

2D CR DABR (tweemaal daags crème, dun aanbrengen)

Door het leeg laten van component Y voorkomt men de vreemde tekst 'tweemaal daags één crème dun aanbrengen'.

Component (gebruiks)eenheid, eenheid gebruiksaanwijzing (a)

Deze vierde component mag op zichzelf niet leeg blijven. Het alleen leeg laten van deze component is niet toegestaan, omdat dan een onvolledig voorschrift zou ontstaan. Weliswaar zal in vele gevallen de patiënt wel begrijpen wat de bedoeling is (2 dd 1) vanuit het afgeleverde medicament, maar in een aantal gevallen kan ook verwarring bestaan, bijvoorbeeld bij een aflevering in milliliters of flacon en een gebruiksaanwijzing in druppels. Daarom is de keuze gemaakt om altijd de gebruikseenheid expliciet te vermelden. Er zijn geen situaties bekend waarin het niet mogelijk is om de gebruikseenheid in te vullen. Ook wanneer component Y leeg is (bij zalven) is het altijd mogelijk om toch component a in te vullen. (Gebruiks'vormen' als 'zalf' en 'crème' zijn weliswaar geen echte eenheden, maar zijn wel opgenomen in de tabel eenheid gebruiksaanwijzing (a) (zie H 3.4)).

Regel: de vierde component (a) mag niet leeg blijven.

De eerste vier componenten leeg laten

In zeer incidentele gevallen zijn er voorschriften waarbij de tekst zodanig is dat het invullen van een gestructureerd gebruiksaanwijzing alleen maar tot verwarring zou leiden.

Momenteel zijn hier twee voorbeelden van bekend:

- Aan de huisarts afgeven
- Gebruik volgens schema trombosedienst

Bij deze twee voorschriften zullen de eerste vier componenten vrijwel altijd leeg blijven en is dit derhalve toegestaan.

Regel: alleen in enkele zeer specifieke gevallen is het toegestaan om alle eerste vier componenten leeg te laten en alleen een b component te gebruiken.

De complete code begint dan met een spatie om de herkenning mogelijk te houden. De eerste vier componenten zijn immers leeg (helemaal leeg laten), vervolgens komt de scheidingsspatie tussen de eerste vier componenten en de b-codes, en daarna de b-codes zelf.

Voorbeelden (met gebruik making van gecombineerde memocodes)

1D1T MWI	1 maal per dag 1 tablet met water innemen	normaal compleet voorschrift
1-3D1-3T	1 tot 3 maal per dag 1 tot 3 tabletten	
-W8T DOX	per week 8 tabletten, 1 ^e dag 2, daarna 1 maal daags 1	eerste component leeg gelaten
2D Z DABR	Twee maal per dag zalf dun aanbrengen	derde component leeg gelaten
IMM	afgeven aan de (huis)arts	alle vier de componenten leeg

2.7 Algoritme om een complete code te interpretern

1. Lees eerste teken:
Indien streepje: component 1 is leeg
Indien spatie: alle 4 componenten leeg → ga naar stap 9
2. Lees door totdat het volgende teken geen cijfer of punt of streepje meer is; Dan heb je component 1 (X) gehad
3. Vervolgens alle letters op de volgende posities lezen: stop zodra het volgende teken geen letter is. Dit is component 2 (t).
4. Als het nu volgende teken een spatie is: component 3 (Y) is leeg
5. Indien geen spatie: doorlezen zolang het een cijfer, punt of streepje is.
6. Tenslotte weer alle letters lezen voor component 4 (a).
7. Daarna volgt een spatie die de scheiding vormt naar de b-componenten
8. Lees nu de b-componenten, gescheiden door spaties.

Component	Herkenning
1	cijfers, (punt als scheidingsteken, maar decimale waarden komen niet voor) streepje in de code betekent 'tot'. Streepje op positie 1 betekent 'per' oftewel leeg
2	strikt letters
3	cijfers, inclusief punt als scheidingsteken en / als deeltteken, streepje in de code betekent 'tot'. Staat hier alleen een spatie dan is deze kolom leeg.
4	strikt letters
scheidingsteken	<spatie>
5	een of meerdere codes, gescheiden door spaties.

Ten overvloede zij opgemerkt dat dit algoritme niet nodig is wanneer de diverse componenten in gescheiden velden worden ingevoerd of gecommuniceerd. Toch kan het gemakkelijk zijn om het algoritme als interpretatie van gebruikersinvoer toe te passen.

3 Componenten van een gebruiksvoorschrift volgens tabel 25

In dit hoofdstuk beschrijven we de vijf componenten in detail.

3.1 Tabel 25 – component X, frequentie, maximaal 5 posities

In component X is de frequentie ondergebracht. Dit deel van de code dient niet als tabel, maar als systematiek of algoritme geïmplementeerd te worden. In dit deel van de code moeten alle cijfers worden geaccepteerd, alsmede het liggende streepje (-). Het '-' tussen twee getallen betekent 'tot' en het liggend streepje los betekent dat de X component leeg is.

Voorbeelden van geldige codes zijn dan:

waarde	betekenis
-	<leeg>
1	1 maal
2	2 maal
2-4	2 tot 4 maal
3-6	3 tot 6 maal
1-10	1 tot 10 maal
2-6	2 tot 6 maal
40	40 maal
etc.	

De ruimte van 5 posities zal zelden nodig zijn, maar maakt het mogelijk om ook grote getallen op te nemen.

Speciale aandacht verdient hier de code '-'. Deze code dient gebruikt te worden voor die voorschriften waarbij wisselende frequenties optreden, zodat noodzakelijkerwijs het gebruik uit de toelichting moet blijken. Om de medicatiebewaking toch correcte informatie te geven over het totale gebruik, wordt hier het totaal aantal tabletten in een bepaalde tijdseenheid opgegeven. Dit geldt bijvoorbeeld voor het doxycyline voorschrift, maar ook voor af- en opbouwschema's.

In deze systematiek wordt de code voor het doxycyline recept: -W8T DOX (per week 8 tabletten, 1e dag 2, daarna 1 maal daags 1). De medicatiebewaking kan zich nu richten op de eerste vier componenten.

Een ander voorbeeld: -D1.5T H-0-1 betekent: per dag anderhalve tablet, een halve 's morgens, een hele 's avonds. En -O2C MW, betekent 'om de dag 2 capsules, met water innemen'.

3.2 Tabel 25 – component t, tijdseenheid

In deze component wordt de tijdseenheid weergegeven. Voor de tijdseenheden is er een aparte subtabel. Hier vindt u o.a. een veld met numerieke sleutel en een veld met een rekeneenheid.

Deze rekeneenheid geeft aan hoeveel dagen er in de tijdseenheid zitten. Hoewel dit een triviaal gegeven lijkt, is dit van belang om er voor te zorgen dat verschillende systemen dezelfde criteria hanteren bij de berekening van de duur.

Merk op dat voor de memocodes de volgende letters zijn gebruikt:

U(uren)
D(agen)
W(eken)
M(aanden)
E(enmalig)

en voor de tweede letter:

T(wee)
D(rie)
V(ier)
Q(uintus, vijf)
Z(es)
S(eptem, zeven)
A(cht)
N(egen)
X(tien)
W(twaalf)
P(24 weken, Pil 3 mnd)

De tabel is aangeduid met de volgende afkortingen boven de kolommen:

Num: numerieke code

Memo: memocode

Rekeneenheid: aantal dagen per tijdseenheid

VO: versie opname (in welke tabel versie de waarde voor het eerst werd opgenomen)

VM: versie mutatie (in welke tabel versie de waarde werd gemuteerd)

VV: versie vervallen (in welke tabel versie de waarde is vervallen)

Tijdseenheden gesorteerd op memocode (vervallen codes achteraan)

Num	Memo	Omschrijving	Rekeneenheid	VO	VM	VV
99	;	(nvt/afbr)	0	1		
19	D	per dag	1	1	2	
28	DA	per 8 dagen	8	2		
23	DD	per 3 dagen	3	2		
31	DE	per 11 dagen	11	3		
29	DN	per 9 dagen	9	2		
25	DQ	per 5 dagen	5	2		
21	DT	per 2 dagen	2	2		
24	DV	per 4 dagen	4	2		
32	DW	per 12 dagen	12	2		
30	DX	per 10 dagen	10	2		
26	DZ	per 6 dagen	6	2		
57	J	per jaar	365	1	2	
60	JD	per 3 jaar	1095	3		
50	JH	per half jaar	182,5	3		
62	JQ	per 5 jaar	1825	3		
59	JT	per 2 jaar	730	3		
61	JV	per 4 jaar	1460	3		
63	JZ	per 6 jaar	2190	3		
36	M	per maand	30,5	1	2	
53	MA	per 8 maanden	244	3		
58	MC	per 18 maanden	547,5	3		
46	MD	per 3 maanden	91,5	2		
56	ME	per 11 maanden	335,5	3		
54	MN	per 9 maanden	274,5	2		
48	MQ	per 5 maanden	152,5	2		
52	MS	per 7 maanden	213,5	3		
41	MT	per 2 maanden	61	2		
47	MV	per 4 maanden	122	2		
55	MX	per 10 maanden	305	3		
51	MZ	per 6 maanden	183	2		
22	O	om de dag	2	1	2	
7	U	per uur	0,0416	1	2	
14	UA	per 8 uur	0,3333	2		
9	UD	per 3 uur	0,125	2		
17	UE	per 11 uur	0,4583	3		
6	UH	per half uur	0,0208	3		
15	UN	per 9 uur	0,375	2		
11	UQ	per 5 uur	0,2083	2		
13	US	per 7 uur	0,2916	2		
8	UT	per 2 uur	0,0833	2		
10	UV	per 4 uur	0,1667	2		
18	UW	per 12 uur	0,5	2		

Num	Memo	Omschrijving	Rekeneenheid	VO	VM	VV
16	UX	per 10 uur	0,4167	2		
12	UZ	per 6 uur	0,25	2		
27	W	per week	7	1	2	
40	WA	per 8 weken	56	2		
34	WD	per 3 weken	21	2		
44	WE	per 11 weken	77	3		
42	WN	per 9 weken	63	3		
49	WP	per 24 weken	168	2		
37	WQ	per 5 weken	35	2		
39	WS	per 7 weken	49	2		
33	WT	per 2 weken	14	2		
35	WV	per 4 weken	28	2		
45	WW	per 12 weken	84	2		
43	WX	per 10 weken	70	3		
38	WZ	per 6 weken	42	2		
68	E	eenmalig	0	5	6	
3	B	per 2 maanden	60	1		2
5	H	per half jaar	182,5	1		2
4	T	per 3 maanden	90	1		2
1	V	per 2 weken	14	1		2
2	Z	per 6 weken	42	1		2
20	K	keer	1	1		2

NB: de hier oranje aangegeven codes zijn vervallen (in versie 2 van de tabel).

De rekeneenheid geeft aan hoeveel (gebruiks)dagen overeenkomen met één tijdseenheid.
(Voorbeeld: 'per 4 weken' levert een duur van 28 dagen.)

Merk op dat in versie 6 in overleg met gebruikers en Z-Index de rekeneenheid van het begrip 'Eenmalig' veranderd is van 1 naar 0. Eenmalig is daarmee een bijzondere situatie. Rekenkundig klopt het dat de duur van het gebruiksvoorschrift bij een eenmalige toediening nadert naar 0, maar deze 0 geeft ook aan dat het een bijzondere situatie betreft van eenmalige toediening.

De tijdseenheid 'Eenmalig' heeft geen frequentie en wordt derhalve altijd voorafgegaan door het streepje (-E1T = eenmalig 1 tablet)

Het begrip eenmalig wordt gebruikt voor de situatie waarbij de voorschrijver op dit moment de intentie heeft om een middel eenmalig te geven.

3.3 Tabel 25 – component Y, aantal eenheden per gift

Ook hier geldt dat deze component als algoritme dient te worden geïmplementeerd.

Toegestane waarden zijn opnieuw alle getallen, alsmede een liggend streepje (-) dat 'tot' betekent, de deelstreep (/) om delingen aan te geven ($3/2 =$ anderhalve) en de decimale punt ($1.5 =$ anderhalve). De komma mag NIET in de codes vóórkomen, maar voor het gebruiksgemak is het handig wanneer bij invoer een ingevoerde komma wel wordt geaccepteerd en automatisch wordt omgezet naar een decimale punt. In de datacommunicatie is slechts de decimale punt toegestaan.

De extra ruimte maakt het mogelijk om ook grote getallen weer te geven (zoals kan voorkomen bij doseringen in milligrammen, milliliters, druppels, etc..)

Voorbeelden van geldige waarden zijn:

1

2

3

30

40

2-4

20-30

$\frac{1}{2}$

0.5

$3/2$

1.5

$1/8$

0.5-1

99999

etc.

- = 'tot'

; = n.v.t., code afbreken, voorschrift gaat verder in vrije tekst.

3.4 Tabel 25 – component a, eenheid gebruiksadvies

De eenheden die in de a-component van tabel 25 zijn opgenomen zijn eenheden die voor de patiënt duidelijk moeten zijn om te weten hoe hij/zij het geneesmiddel moet gebruiken. Dat kan een andere eenheid zijn dan de eenheid waarin de voorschrijver de dosis wil voorschrijven. Bijvoorbeeld, een arts schrijft 500mg paracetamol voor per dag. De doseereenheid is dan mg. In het gebruiksadvies komt te staan: ‘eenmaal daags 1 tablet’. De eenheid in het gebruiksadvies is dan tablet. De component a in tabel 25 is met name voor dat laatste bedoeld en vandaar dat we hier spreken over ‘eenheid gebruiksadvies’.

Voor de eenheid gebruiksadvies is een aparte subtabel opgenomen.

3.4.1 Opgenomen codes

Merk op dat de memocode voor de meest gebruikte codes slechts 1 positie lang is. Voor gebruik in de datacommunicatie is een numerieke code opgenomen. In het verleden werden de eenheden uit de a-tabel ook gebruikt als om de farmaceutische vorm aan te duiden (bijv. binnen magistrale receptuur). Deze farmaceutische vormen zal men in het algemeen niet gebruiken in het advies. In versie 8 is een behoorlijke opschoning uitgevoerd, zodat het nu strikt om eenheden gebruiksadvies gaat. Bijvoorbeeld, ‘tablet mga’ is vervallen en vervangen door ‘tablet’.

3.4.2 Meervoudsvorm

Door het opnemen van de meervoudsvorm kan de tekst die de systemen op het etiket plaatsen netter worden.

Indien de Y component een geheel getal is en gelijk is aan 2 of groter, dient de meervoudsvorm uit de aa tabel gebruikt te worden. Ook indien de Y component bestaat uit een getal, een streepje en een getal dient de meervoudsvorm gebruikt te worden indien het tweede getal een geheel getal is en 2 of groter is. Voor andere waarden van de Y component kan gewoon de enkelvoudsvorm uit de omschrijving gebruikt worden.

3.4.3 Eenheid G-standaard

Voor de dosiscontrole en de duurberekening is het van belang om een koppeling te leggen tussen de eenheid in het gebruiksadvies en de eenheid die in de G-Standaard daarmee overeenkomt.

Bij het nalopen van de eenheden gebruiksadvies van de aa component komen we verschillende soorten eenheden tegen, die binnen de G-Standaard apart benoemd zijn: farmaceutische vormen (b.v. tablet, zepil, retard tablet), basiseenheden (stuks, centimeter, dosis), synoniemen voor andere eenheden (b.v. pufje en inhalatie voor de basiseenheid dosis), deelverpakking (ampul, zakje) en beschrijvingen die geen hoeveelheids-eenheid zijn (b.v. crème, zalf). Alleen voor die eenheden waarvoor dosiscontrole zinvol en mogelijk is, is een koppeling naar de eenheid uit de G-Standaard ingevuld.

Dosiscontrole vindt plaats op basis van de informatie uit het geneesmiddelenbestand behorend bij het geneesmiddel, en het gebruiksadvies (X, t en Y component). De G-Standaard werkt met de GPK-basiseenheid, die volgens vaste regels wordt vastgesteld (Bij een tablet bijv. altijd ‘stuk’, bij een vloeistof ‘ml’.)

Als de GPK-basiseenheid van het geneesmiddel overeenkomt met de gekoppelde eenheid van de a-component van het gebruiksvoorschrift, dan kan direct de dosiscontrole uitgevoerd worden.

Voorbeeld: paracetamol tablet 500 mg 2d2t: de eenheid van zowel de a-component 'tablet' als de GPK-basiseenheid van het geneesmiddel is beide 'stuk'.

Als de GPK-basiseenheid en de gekoppelde eenheid van de a-component niet met elkaar overeenkomen dan moet eerst omgerekend worden naar de hoeveelheid GPK-basiseenheid. De precieze werkwijze is beschreven door Z-Index (www.z-index.nl)

De eenheid uit de G-Standaard die bij de a-component is vastgelegd geeft dus aan met welke eenheid in de G-Standaard gewerkt kan worden ten behoeve van de dosiscontrole.

Opmerking:

De eenheid G-Standaard geeft NIET aan wat de voorkeurseenheid is bij het voorschrijven. De arts mag gewoon de eenheden uit component a blijven gebruiken. Wel is het zo dat, wanneer de arts een eenheid kiest waar geen koppeling naar de eenheden uit de G-standaard beschikbaar is, er in dat geval ook geen sprake van medicatiebewaking kan zijn. Het voorschrijven in eenheden waarbij wel een koppeling beschikbaar is heeft daarom de voorkeur. De werkgroep beveelt aan om de systemen zodanig te ontwerpen dat deze een waarschuwing geven wanneer een eenheid wordt gekozen waarbij geen koppeling naar de medicatiebewaking beschikbaar is.

3.4.4 Hoeveelheid in eenheden G-Standaard

Voor één element uit de a-component is een specifieke hoeveelheid uitgedrukt in eenheden uit de G-Standaard opgenomen. Het gaat om de nieuwe eenheid 'finger-tip unit', die overeenkomt met 0,5 gram. (De oude eenheden eetlepel, paplepel en theelepel hadden in het verleden een vertaling naar aantal ml., maar deze eenheden zijn als 'obsoleet' vervallen.)

In de andere gevallen waar wel een eenheid G-Standaard beschikbaar is, is het cijfer 1 als vermenigvuldigingsfactor ingevuld.

Eenheden gebruiksadvies, gesorteerd op omschrijving

(Num: numerieke code; **Eenh.G-Std**: eenheid G-Standaard; **Hoev.in G-eenh.**: hoeveelheid in eenheden uit de G-Standaard; **VO**: versie opname; **VM**: versie mutatie; **VV**: versie vervallen)

In versie 7 is één wijziging ingevoerd. Het woord pufje is met één f geschreven, in plaats van met twee, zoals voorheen (id 74).

In versie 8 is een groot aantal gebruikseenheden vervallen (hier lichtrood gekleurd). Uitgangspunt is een heldere tekst op het gebruiksvoorschrift. Hierdoor zijn minder bekende termen (collodium, disper, etc.) komen te vervallen, alsmede verouderde eenheden. Twee eenheden zijn toegevoegd: de finger-tip-unit (ftu) en de pompbeweging. **Let op: er is een apart document beschikbaar met daarin suggesties welke vervangers of alternatieven te gebruiken zijn voor de gebruikseenheden die vervallen zijn.**

Num.	Mnem.	Omschrijving	Meervoud	Eenh.G-std	Hoev.in G-eenh.	VO	VM	VV
999	;	(nvt/afbr)	(nvt/afbr)			1		
3	AM	ampul	ampullen	ST		1	1	
4	AV	applicatorvulling	applicatorvullingen			1		
5	BR	bruistablet	bruistabletten	ST		1	1	
6	C	capsule	capsules	ST		1	1	
9	CM	centimeter	centimeter	CM		1	1	
12	CR	creme	creme			1		
19	DO	dosis	doses	DO		1	1	
15	D	dragee	dragees	ST		1	1	
20	DR	druppel	druppels	DR		1	1	
24	EH	eenheid	eenheden	E		1	1	
128	FT	finger tip unit	finger tip units	G	0,5	8		
35	GZ	gaas	gazen	ST		1	1	
31	GE	gel	gel			1		
34	GR	gram	gram	G		1	1	
36	I	inhalatie	inhalaties	DO		1	1	
38	IJ	injectie	injecties	ST		1	1	
42	IU	IUD	IUD			1		
48	KW	kauwgom	kauwgoms	ST		1	1	
45	KL	klysma	klysma's	ST		1	1	
46	KO	korrel	korrels	ST		1	1	
50	LO	lotion	lotion			1		
107	UG	microgram	microgram	UG		1	1	
54	MG	milligram	milligram	MG		1	1	
56	ML	milliliter	milliliter	ML		1	1	
64	OG	oogdruppel	oogdruppels	DR		1	1	
63	O	oplossing	oplossing			1		
68	OV	ovule	ovules	ST		1	1	
77	PL	pleister	pleisters	ST		1	1	
129	PB	pompbeweging	pompbewegingen			8		
74	PF	pufje	pufjes	DO		1	1	7
85	SA	sachet	sachets	ST		1	1	
87	SH	shampoo	shampoo			1		
95	SP	spray	spray			1		
13	CS	strooipoeder	strooipoeder			1		
89	SK	stuk	stuks	ST		1	1	
100	T	tablet	tabletten	ST		1	1	
127	VU	verstuiving	verstuivingen	DO		1	5	
121	Z	zakje	zakjes	ST		1	1	

Num.	Mnem.	Omschrijving	Meervoud	Eenh.G-std	Hoev.in G-eenh.	VO	VM	VV
122	ZA	zalf	zalf			1		
84	S	zetspil	zetspillen	ST	1	1		
1	AE	aerosol	aerosols			1		8
2	AI	autoinhaler	autoinhalers			1		8
126	CA	capsule mga	capsules mga	ST	1	3		8
8	CE	capsule msr	capsules msr	ST	1	1	3	8
7	CD	collodium	collodium			1		8
16	DE	depper	deppers	ST	1	1		8
17	DI	disper	dispers			1		8
23	DZ	doos	dozen			1		8
18	DK	drank	drank			1		8
22	DV	druppelvloeistof	druppelvloeistof			1		8
21	DU	durette	durettes	ST	1	1		8
10	CO	eetlepel (= 15ml)	eetlepels (a 15 ml)	ML	15	1	3	8
25	EL	elixer	elixer			1		8
26	EM	emulsie	emulsie			1		8
27	EX	extract	extract			1		8
28	FL	fles	flessen	ST	1	1		8
29	FO	foam	foam			1		8
30	GA	gas	gas			1		8
33	GN	granulaat	granulaat			1		8
32	GI	griepinjectie	griepinjecties	ST	1	1		8
40	IO	incont.onderlegger	incont.onderleggers	ST	1	1		8
37	IH	inhalator	inhalators	ST	1	1		8
43	IV	injectievloeistof	injectievloeistof			1		8
39	IL	inlegluier	inlegluiers	ST	1	1	3	8
41	IT	intertulle	intertulles			1		8
44	KG	kilogram	kilogram	KG	1	1		8
47	KR	kraal	kralen	ST	1	1		8
49	L	liter	liter	L	1	1		8
51	LU	luier	luiers	ST	1	1		8
53	MA	maatlepel	maatlepels			1		8
52	M	meter	meter	M	1	1		8
108	UL	microliter	microliter	UL	1	1		8
57	MM	millimeter	millimeter	MM	1	1		8
55	MI	minim	minims	ST	1	1		8
58	MT	mitis tablet	mitis tabletten	ST	1	1		8
60	MX	mixtura	mixtura			1		8
59	MU	mucilago	mucilago			1		8
62	NL	naald	naalden	ST	1	1		8
61	NB	nebulisator	nebulisators	ST	1	1		8
65	OL	olie	olie			1		8
90	QQ	onbekend	onbekend			3		8
66	ON	onderlegger	onderleggers	ST	1	1		8
69	OW	oogwater	oogwater			1		8
70	OZ	oogzalf	oogzalf			1		8
67	OR	oordruppel	oordruppels	DR	1	1		8
99	XX	overig	overig			3		8
11	CP	papelepel (= 8 ml)	papelepels (a 8 ml)	ML	8	1	3	8
72	PA	pasta	pasta			1		8
73	PE	penfill ampul	penfill ampullen	ST	1	1		8
75	PI	pil	pillen	ST	1	1		8
78	PP	pipet	pipetten	ST	1	1		8
76	PK	plak	plak			1		8
71	P	poeder	poeders	ST	1	1		8

Num.	Mnem.	Omschrijving	Meervoud	Eenh.G-std	Hoev.in G-eenh.	VO	VM	VV
79	R	rectiole	rectioles	ST		1	1	8
82	RP	repetab	repetabs	ST		1	1	8
80	RC	retard capsule	retard capsules	ST		1	1	8
83	RT	retard tablet	retard tabletten	ST		1	1	8
81	RO	rotacap	rotacaps	ST		1	1	8
88	SI	siroop	siroop			1		8
86	SF	siroop forte	siroop forte			1		8
91	SL	slijm	slijm			1		8
92	SM	smeersel	smeersel			1		8
94	SO	solutio	solutio			1		8
96	SR	spacer	spacers			1		8
93	SN	sprit en naald	sprit en naalden	ST		1	1	8
97	ST	strip	strips	VP		1	1	8
98	SU	suspensie	suspensie			1		8
125	TA	tablet mga	tabletten mga	ST		1	3	8
103	TE	tablet msr	tabletten msr	ST		1	1	3 8
105	TP	tampon	tampons	ST		1	1	8
14	CT	theelepels (= 3 ml)	theelepels (a 3 ml)	ML		3	1	3 8
104	TI	tinctuur	tinctuur			1		8
102	TD	transdermaalpleister	transdermaalpleisters	ST		1	1	8
106	TU	tube	tubes			1		8
101	TB	turbuhaler	turbuhalers	ST		1	1	8
109	UR	urotainer	urotainers	ST		1	1	8
113	VO	vaginaalovule	vaginaalovules	ST		1	1	8
115	VS	vaginaalpoeling	vaginaalpoeling			1		8
116	VT	vaginaaltablet	vaginaaltabletten	ST		1	1	8
111	VC	vaginaalcreme	vaginaalcreme			1		8
110	VB	verband	verbanden	ST		1	1	8
114	VP	verpakking	verpakkingen	VP		1	1	8
112	VE	vetcreme	vetcreme			1		8
117	VZ	vetzalf	vetzalf			1		8
118	WA	wassing	wassingen			1		8
119	WT	wat	watten			1		8
120	WW	wegwerpspuit	wegwerpspuiten	ST		1	1	8
123	ZE	zeep	zeep			1		8
124	ZU	zuigtablet	zuigtabletten	ST		1	1	8

*In de kolom eenheid in de G-Standaard zijn de codes gebruikt uit de G-Standaard:

CM	Centimeter
DO	Dosis
DR	Druppel
E	Eenheid
G	Gram
KG	Kilogram
L	Liter
M	Meter
MG	Microgram
ML	Milliliter
MM	Millimeter
ST	Stuk
UG	Microgram
UL	Microliter
VP	Verpakking

3.5 Tabel 25-component b: 'aanvullende teksten'

In deze component zijn de aanvullende teksten ('met water innemen') opgenomen.

Elke tekst heeft ook een numerieke code. Ook alle KNMP-etiketteksten zijn opgenomen, in het nummergebied van 1 tot 1000.

Door zowel de originele NHG-teksten als de KNMP-teksten in één tabel op te nemen wordt afstemming en integratie tussen deze twee bronnen van teksten nagestreefd. Het voordeel daarvan is dat huisarts en apotheker over letterlijk dezelfde teksten in de computersystemen beschikken, hetgeen de onderlinge communicatie vergemakkelijkt en het mogelijk maakt om onderlinge afspraken te maken over wie welke teksten op het recept/etiket zet. Bij een goede implementatie kan de huisarts al zien welke standaardteksten door het apotheekstelsel op het etiket geplaatst zullen worden.

3.5.1 Memocodes

Er is steeds gekozen voor Nederlandse memocodes, zoals NM (na de maaltijd) in plaats van PC (post coenam).

Een aantal gebruikscodes is 'verbonden' aan bepaalde geneesmiddelen (vibramycine/doxycycline, vermox/mebendazol, imodium/loperamide). Er is in de memocode zoveel mogelijk gekozen voor een beschrijvende code.

3.5.2 Frequentie, keerdosis en berekenbaarheid

Teksten kunnen invloed hebben op frequentie, keerdosis en berekenbaarheid van de gebruiksduur.

De tekst 'zonodig', bijvoorbeeld, geeft aan dat de dosisberekening onmogelijk is en gebruiksduur onbekend. 'In beide neusgaten' geeft juist aan dat de opgegeven dosis dubbel wordt gebruikt.

Om met deze extra informatie rekening te kunnen houden in de doseringsbewaking en berekening van de gebruiksduur, zijn er extra getallen bij de teksten opgenomen. Hierdoor ontstaan betere mogelijkheden om het systeem te laten rekenen, dan wel te weten wanneer het systeem niet kan rekenen, in die gevallen waarin de gebruikstoelichting het gebruik beïnvloedt.

Bij de medicatiebewaking gaan we uit van de gegevens:

- **frequentie** van innemen (uitgedrukt per dag)
- maal aantal **eenheden** dat **per keer** wordt ingenomen
- levert de **dagdosering**
- wanneer het gebruik van het geneesmiddel constant is, is de dagdosering gelijk aan het **gemiddelde dagverbruik** (geldt dus niet bij 'zo nodig')
- wanneer men dan **het totaal aantal** voorgeschreven eenheden deelt door het gemiddeld dagverbruik, dan kan de **gebruiksduur** worden berekend.

Voor de hieraan gerelateerde controlefuncties van de medicatie bewaking zijn we geïnteresseerd in:

- keerdosis
- dagdosis
- gebruiksduur (voor controle op aansluitend gebruik / 'opsparen')

In deze terminologie hebben we bewust onderscheid gemaakt tussen de dagdosering en het gemiddelde dagverbruik. De **dagdosering** is een actueel gegeven: op deze dag wordt totaal zoveel stuks van het geneesmiddel ingenomen. Het **gemiddeld dagverbruik** is slechts een rekenwaarde, om de duur en het totaal aantal voorgeschreven eenheden aan elkaar te relateren.

De dagdosering heeft betekenis binnen het aspect dosisbewaking. Het gemiddeld dagverbruik heeft uitsluitend betekenis binnen de bewaking van aansluitend gebruik / opsparen (duurberekening).

Het gemiddeld dagverbruik is alleen afwijkend van de dagdosis in die gevallen waar sprake is van in de tijd niet-constant gebruik (op- en afbouwschema's, doxycycline, schema's waarbij eens per langere periode (week, maand, etc.) wordt ingenomen)).

De aanvullende velden zijn:

- **laagste frequentie:** geheel getal dat aangeeft wat op basis van de tekst de minimale aantal keren per dag is dat het middel gebruikt dient te worden
- **hoogste frequentie:** geheel getal dat aangeeft wat op basis van de tekst de maximaal aantal keren per dag is dat het middel gebruikt dient te worden
- **laagste keerdosis:** getal dat aangeeft wat op basis van de tekst de minimale dosis per keer is
- **hoogste keerdosis:** getal dat aangeeft wat op basis van de tekst de maximale dosis per keer is
- **berekenbaarheid:** getal dat aangeeft of op basis van de tekst de gebruiksduur nog berekend kan worden; het veld kan de volgende waarden bevatten:
 - '0': gebruiksduurberekening niet mogelijk
 - '1': gebruiksduurberekening mogelijk
 - '2': gebruiksduurberekening mogelijk; houdt rekening met dubbel verbruik

Opmerkingen:

- het veld 'berekenbaar' heeft uitsluitend betrekking op de gebruiksduur, NIET op de dagdosis en de keerdosis
- wanneer het veld 'berekenbaar' een getal bevat, ongelijk aan 0, dan wordt daarmee de factor bedoeld waarmee het (uit het eerste deel van het voorschrift berekende) gemiddeld dagverbruik vermenigvuldigd moet worden, om te komen tot het reële, totale dagverbruik. Ook hier heeft dit uitsluitend betrekking op het gemiddeld dagverbruik en daarmee op de duurberekening. Dit veld heeft GEEN invloed op de dagdosis en de dosiscontrole (immers de dosis 'per oog' verandert niet hierdoor);
- de velden laagste en hoogste keerdosis zijn bedoeld om de medicatiebewaking van de keerdosis te optimaliseren in die gevallen waarin de toelichtende tekst precieze informatie hierover geeft;
- er is een aantal toelichtende teksten die het gebruik van het middel over de dagen in de tijd beschrijven; voor die teksten is het opnemen van een minimale dagfrequentie en een maximale dagfrequentie relevant, omdat daarmee medicatiebewaking voor dagdosering weer mogelijk wordt;
- bepaalde teksten waarbij het 'berekenbaar' op 1 staat, zijn slechts correct berekenbaar wanneer op de juiste wijze de eerste vier componenten worden gehanteerd. Als voorbeeld: 1D1T DOX (1 maal daags 1 tablet, eerste dag 2, daarna 1 maal daags 1) is niet correct berekenbaar. Immers: 8 tabletten a 1 per dag levert 8 dagen op, terwijl in werkelijkheid dit voorschrift 7 dagen duurt. Maar in feite is het eerste deel van het voorschrift in tegenspraak met de toelichting DOX. Het correct berekenbare voorschrift is: -W8T DOX (per week 8 tabletten, eerste dag 2, daarna 1 maal daags 1).

Overzicht aanvullende velden bij b-component

Veldnaam	Beïnvloedt	Waarde
Berekenbaar	Gebruiksduur Gemiddeld dagverbruik	0 = niet berekenbaar getal >0 is factor waarmee het gemiddeld dagverbruik vermenigvuldigd moet worden
Laagste keerdosis Hoogste keerdosis	Keerdosis	Absoluut getal
Laagste dagfrequentie Hoogste dagfrequentie	Dagdosis	Factor waarmee de dagdosis vermenigvuldigd moet worden

3.5.3 Actualiteit medicatiebewaking

Bovenstaande uitleg met keerdosis en dagdosis reflecteert de werkwijze van de medicatiebewaking in de G-Standaard ten tijde van het tot stand komen van versie 4. De principes van de medicatiebewaking binnen de G-Standaard zijn sindsdien gewijzigd, waarbij uitgegaan wordt van bewaking ten opzichte van bepaalde gebruiks' regimes' (uitgaande van een frequentie).

Omdat ook in de updates versie 5,6 en 7 deze informatie nog steeds in de bestanden aanwezig is (mede omdat het denkbaar is dat binnen systemen hier toch nog gebruik van wordt gemaakt) hebben we besloten de uitleg van deze velden (vrijwel ongewijzigd) in de documentatie te laten staan.

3.5.4 Tekstcategorïën

De tekstcategorïën zijn in versie 6 opnieuw gemaakt en de teksten zijn opnieuw ingedeeld. Onderzoek onder leveranciers wees uit dat de oude tekstcategorïën in de praktijk niet werden gebruikt. Deze zijn nu vervangen door een nieuwe set categorïën, waarbij bovendien een belangrijk verschil is dat één tekst altijd slechts binnen één categorie valt.

Categorïën en teksten kunnen hierdoor gemakkelijk in een 'treeview' gepresenteerd worden. Door het openklappen van de categorïën worden de bijbehorende teksten zichtbaar.

Er zijn nu 19 categorïën beschikbaar (dat was 12), waardoor het aantal teksten per categorie kleiner wordt, wat ook weer het zoeken vergemakkelijkt.

Wanneer niet systematisch wordt gezocht, maar in de gehele tabel op tekst, dan is het handig om bij de resultaten in systemen van voorschrijvers in eerste instantie NIET de teksten uit de categorïën 117, 118 en 119 te tonen. Op verzoek moet dit overigens wel mogelijk zijn. In deze categorïën bevinden zich teksten (adviezen en waarschuwingen, houdbaarheid, bereidingsadviezen) die vrijwel

altijd al door Z-Index aan de betreffende geneesmiddelen zijn gekoppeld en slechts zelden door de voorschrijvend arts extra aan een voorschrift zullen worden toegevoegd.

Tabel met tekst categorieën

De categorieën zijn ingedeeld naar de soorten aanvullende teksten. (**Num**: numerieke code; **Memo**: memocode; **VO**: versie opname; **VM**: versie mutatie; **VV**: versie vervallen)

De tekstcategorieën 1 tot 99 zijn vervallen, 101 tot 119 zijn de nieuwe.

Nu	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV
1	GA	Gebruiksadvies	3		6
2	GW	Gebruikswaarschuwing	3		6
3	TS	Tijdstip op de dag	3		6
4	TA	Tijdstip en aantal	3		6
5	MX	Maximale dosering	3		6
6	DD	Tijdsaanduidingen in dagen	3		6
7	HB	Houdbaarheid / bewaaradvies	3		6
8	BA	Bereidingsadvies	3		6
9	HP	Op HPK-niveau gekoppelde tekst	3		6
10	VT	Verbindingstekst	3		6
11	DA	Dosisaanduiding	3		6
12	HH	Herhalingen geleverd door apotheek	3		6
99	XX	Overig	3		6
101		Maaltijden en slapen	6		
102		Toepassing	6		
103		Conditie	6		
104		Locatie	6		
105		Gebeurtenis en ingreep	6		
106		Cyclus	6		
107		Wisselend gebruik in de tijd	6		
108		Dagdelen en gebruik per dagdeel	6		
109		Periode aanduidingen	6		
110		Duur aanduidingen	6		
111		Overigen	6		
112		Herhalen	6		
113		Maximaal aanduidingen	6		
114		Weekdagen	6		
115		Gebruik	6		
116		Administratief	6		
117		Adviezen en waarschuwingen	6		
118		Houdbaarheid	6		
119		Bereidingsadviezen	6		

Merk op dat de nieuwe tekstcategorieën geen memocodes meer hebben. Deze werden niet gebruikt en zijn ook niet echt nodig.

De nummering van de tekstcategorieën hoeft niet noodzakelijkerwijs in de presentatie in het systeem getoond te worden. Ook is het mogelijk 101-119 als 1-19 te presenteren.

Toelichting op de tekstcategorieën

1. Maaltijden en slapen

Teksten die betrekking hebben op innametijdstippen, gerelateerd aan de maaltijden en het slapen.

2. Toepassing

Teksten die toelichting geven op de juiste toepassing ('aanbrengen', etc.) van het middel

3. Conditie

Teksten die aangeven onder welke conditie het middel genomen mag worden ('bij pijn')

4. Locatie

Teksten die de locatie van het toe te passen middel aangeven ('in beide neusgaten')

5. Gebeurtenis en ingreep

Teksten die gerelateerd zijn aan een gebeurtenis of ingreep ('na de ontlasting')

6. Cyclus

Teksten gerelateerd aan de menstruele cyclus

7. Wisselend gebruik in de tijd

Teksten die aangeven dat na verloop van tijd het gebruik moet veranderen ('eerste dag dubbele dosis')

8. Dagdelen en gebruik per dagdeel

Teksten met betrekking op de verdeling over dag

9. Periode aanduidingen

Teksten die betrekking hebben op een periode ('de eerste week')

10. Duur aanduidingen

Teksten die betrekking hebben op de duur van het gebruik ('gedurende drie dagen')

11. Overige

Restcategorie

12. Herhalen

Teksten met betrekking tot herhaalafspraken

13. Maximaal aanduidingen

Teksten met betrekking tot het maximale gebruik (in hoeveelheid of duur)

14. Weekdagen

De zeven dagen van de week, voor middelen die op een specifieke weekday moeten worden ingenomen.

15. Gebruik

Teksten met betrekking tot hoe het middel gebruikt moet worden ('gebruik volgens aanwijzingen bijsluiter')

16. Administratief

Teksten die een administratief doel dienen ('volgende maal afspraak maken')

17. Adviezen en waarschuwingen

Teksten die vanuit de G-Standaard als adviezen en waarschuwingen aan het geneesmiddel worden gekoppeld.

18. Houdbaarheid

Teksten die iets zeggen over de houdbaarheid van een geneesmiddel. Deze teksten zijn van praktisch belang voor de patiënt en de apotheker en worden vanuit de G-Standaard aan het geneesmiddel gekoppeld.

19. Bereidingsadviezen

Teksten die adviezen geven over de manier waarop het geneesmiddel voor toediening gereed gemaakt moet worden. Ook deze worden vanuit de G-Standaard aan het geneesmiddel gekoppeld.

3.5.5 Aanvullende teksten

Op de volgende bladzijden volgen de aanvullende teksten, gesorteerd op tekstcategorie (vervallen codes achteraan)

(**Num**: numerieke code; **memo**: memocode; **VO**: versie opname; **VM**: versie mutatie; **VV**: versie vervallen; **FL**: frequentie, laagste; **FH**: frequentie, hoogste; **KDL**: keerdosis, laagste; **KDH**: keerdosis, hoogste; **TCoud**: tekstcategorie oude versie (vervallen); **Ber.**: berekenbaarheid), **TCNEW**: tekstcategorie nieuw (vanaf versie 6).

De teksten die nieuw zijn opgenomen in versie 6, zijn te herkennen aan de 6 in de kolom 'VO'. De vele teksten die in versie 6 zijn vervallen, staan onderaan en hebben een 6 in de kolom 'VV'.

In versie 7 is één nieuwe tekst opgenomen (1540, 'bij menstruatiepijnen', kolom VO bevat een 7), en zijn 10 teksten die in versie 6 op vervallen waren gezet, weer actief gemaakt. Deze zijn te herkennen aan een 7 in de kolom VM. De 10 teksten die in versie 6 vervallen waren, en in versie 7 weer zijn geactiveerd, zijn geplaatst in het actieve deel van de tabel (en verwijderd uit het overzicht van vervallen teksten). Dit zijn:

1001 5 ^e tot 25 ^e dag van de cyclus	1253 en na iedere ontlasting
1021 's avonds	1096 onder de tong
1089 in het aangedane oog	1157 tijdens het ontbijt
1091 in het aangedane oor	1118 voor uitwendig gebruik
1068 's morgens	1128 voor de nacht

In versie 8 zijn drie teksten toegevoegd: 251: Na openen 3 dagen houdbaar, 252: Wanneer levodopa innemen? Zie apothek.nl, 253: buiten koelkast max. 4 dagen houdbaar.

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
101 - Maaltijden en slapen												
21	HVE	Ten minste een half uur VOOR het eten	2	3						1,3,9	1	101
22	TNE	TIJDENS of vlak NA het eten innemen	2	3						1,3,9	1	101
23	TWM	TIJDENS de warme maaltijd innemen	2	3						1,3,9	1	101
34	HVEV	Bij voorkeur een half uur VOOR het eten	2	3						1,3,9	1	101
35	TE	TIJDENS het eten innemen	2	3						1,3,9	1	101
51	VVE	Vlak VOOR het eten innemen	2	3						1,3,9	1	101
55	AVI	's Avonds innemen	2							1,3,9	1	101
212	AVT	's Avonds toedienen	5	7						1,3,9	1	101
65	HVOI	Ten minste half uur VOOR ontbijt innemen	2	4						1,3,9	1	101
78	VTE	Kort voor of tijdens het eten	2	3						1,3,9	1	101
81	1VE	Ten minste 1 uur VOOR het eten innemen	2	3						1,3,9	1	101
84	1V2NE	1 uur voor of 2 uur na het eten innemen	2							1,3,9	1	101
97	15MVE	Ten minste 15 minuten VOOR het eten	2	3						1,3,9	1	101
109	TE1U	TIJDENS het eten of binnen 1 uur erna	3							1,3,9	1	101
114	T1UVO	Ten minste 1 uur VOOR het ontbijt	3							1,3,9	1	101
141	AVBM	's Avonds innemen bij de maaltijd	3							1,3,9	1	101
159	NUCHT	Innemen op nuchtere maag	3							1,3,9	1	101
175	1VWM	1 uur voor de warme maaltijd innemen	4							1,3,9	1	101
179	BHNE	Binnen 30 minuten na het eten innemen	4							1,3,9	1	101
187	O2V2N	Of 2 uur voor/na lunch/avondeten innemen	4							1,3,9,10	1	101
188	OHVO	Of ten minste een half uur voor ontbijt	4							1,3,9,10	1	101
205	1VEV	Bij voorkeur 1 uur voor het eten innemen	4							1,3,9	1	101
217	B1UVE	Binnen 1 uur voor het eten inspuiten	5							1,3,9	1	101
221	KVKNE	Kort voor of kort na het eten	5							1,3,9	1	101
224	1V1NE	1 uur voor of 1 uur na het eten innemen	5							1,3,9	1	101
230	HNE	Een half uur na het eten innemen	5							1,3,9	1	101
250	B1UNE	Binnen 1 uur na het eten innemen	7								1	101
1046	HVO	Een half uur voor het ontbijt	1	2						1,3	1	101
1073	NM	Na de maaltijd	1							1,3	1	101
1077	NO	Na het ontbijt	1							1,3	1	101
1127	VM	Voor de maaltijd	1							1,3	1	101
1130	VS	Voor het slapen	1							1,3	1	101
1157	TO	Tijdens het ontbijt	2	7						1,3	1	101
102 - Toepassing												
1018	ABR	Aanbrengen	1							1	0	102
1020	AST	Aanstippen	1							1	1	102
1029	COL	Met 1 druppel bedekken, laten drogen	1							1	1	102
1031	DEP	Deppen	1							1	1	102
1051	IHB	In het badwater	1							1,8	1	102
1052	IM	Voor i.m. injectie	1							1	1	102
1054	INH	Inhaleren	1							1	1	102
1056	INM	Inmasseren	1							1	0	102
1057	INS	Insmeren	1							1	0	102
1059	IV	Intraveneus injecteren	1							1	1	102

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1060	IVA	In vernevelapparaat	1							1,8	1	102
1096	OT	Onder de tong	1	7						1	1	102
1102	R	Rectaal inbrengen	1	2						1	1	102
1118	UG	Voor uitwendig gebruik	1	7						1	1	102
1156	SC	Voor s.c. injectie	2							1	1	102
103 - Conditie												
1022	BAV	Bij een aanval	1							1	0	103
1023	BB	Bij benauwdheid	1							1	0	103
1024	BDI	Bij diarree	1	3						1	0	103
1028	BP	Bij pijn	1							1	0	103
1121	BJ	Bij jeuk	2							1	0	103
1137	ZN	Zo nodig	1							1	0	103
1144	BHP	Bij hoofdpijn	2							1	0	103
1145	BK	Bij koorts	2							1	0	103
1146	BHK	Bij hoge koorts	2							1	0	103
1147	BKP	Bij koorts en/of pijn	2							1	0	103
1387	BHST	Bij hoest	6								0	103
1540	BMSP	Bij menstruatiepijnen	7								0	103
104 - Locatie												
1026	IBOG	In beide ogen	1	2						1	2	104
1027	IBOR	In beide oren	1	2						1	2	104
1041	HAA	In de haren en op de hoofdhuid	1							1	1	104
1043	HOO	Op de hoofdhuid	1							1	1	104
1044	HUI	Op de huid	1							1	1	104
1049	IBNO	In beide neusgaten hoog opsnuiven	1	2						1	2	104
1050	IBN	In beide neusgaten	1	2						1	2	104
1063	ILOG	In het linker oog	1	2						1	1	104
1064	ILOR	In het linker oor	1	2						1	1	104
1088	OPOL	Op het ooglid aanbrengen	1	5						1,9	1	104
1089	IOG	In het aangedane oog	1	7						1	1	104
1090	ONOL	Onder het ooglid aanbrengen	1	2						1	1	104
1091	IOR	In het aangedane oor	1	7						1	1	104
1105	IROG	In het rechter oog	1	2						1	1	104
1106	IROR	In het rechter oor	1	2						1	1	104
1107	IRN	In het rechter neusgat	2							1	1	104
1112	ILN	In het linker neusgat	2							1	1	104
1120	VAG	Vaginaal aanbrengen	1							1	1	104
1123	VAGD	Diep vaginaal inbrengen	1	2						1	1	104
1369	AOOR	Achter het oor aanbrengen	4							1	1	104
105 - Gebeurtenis en ingreep												
1017	6VR	6 uur voor de reis aanbrengen	1							1,3	0	105
1030	NDEF	Na de ontlasting	1	2						1,3	0	105
1122	VEX	Voor het examen	1	3						1,3,6	0	105
1126	VIN	Voor de ingreep	1							1,3,6	0	105
1149	LUI	Bij iedere luiervisseling	2							1	0	105

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1201	HVZON	Een half uur voor zonnebaden aanbrengen	2							1,3	1	105
1245	MAP	zo spoedig mogelijk; max 72 uur na coitus	2	5						1,3,6	0	105
1253	NIDEF	en na iedere ontlasting	2	7						1,3	0	105
1266	15MVI	15 minuten voor de inspanning	2	3						1,3	0	105
106 - Cyclus												
1001	5-25	5e tot 25e dag van de cyclus	1	7						6	0	106
1003	16-25	16e tot 25e dag van de cyclus	1	2						6	0	106
1004	19-25	19e tot 25e dag van de cyclus	1	2						6	0	106
1016	3DVME	3 dagen voor de menstruatie beginnen	1	2						6	0	106
107 - Wisselend gebruik in de tijd												
1032	DOX	1e dag 2, daarna 1 maal daags 1	1			1	1	1	2	11	1	107
1151	MWV	Maandag, woensdag en vrijdag	2			0	1			6	1	107
1196	1W1D1	In de eerste week 1 maal daags 1	2							6	0	107
1202	22111	2 dagen 2 per dag, daarna 1 per dag	2			1	1	1	2	6	1	107
1204	2Z2U1	2 tegelijk, daarna zo nodig om de 2 uur 1	2			1	12	1	2	1,4,11	0	107
1209	1N2WH	1 nu, na 14 dagen herhalen	2			0	1	1	1	6	1	107
1210	3D3WH	3 dagen; eventueel na 3 weken herhalen	2							1,6	0	107
1221	DDZ	Op dinsdag, donderdag en zaterdag	2			0	1			6	1	107
1222	1KDUB	Eerste maal een dubbele dosis	2							1,11	1	107
1225	3W1WS	Gedurende 3 weken, daarna 1 week stoppen	2							6	0	107
1272	1W3WS	Gedurende 1 week, daarna 3 weken stoppen	2							6	0	107
108 - Dagdelen en gebruik per dagdeel												
206	MOI	's Morgens innemen	4							1,3,9	1	108
1021	AV	's Avonds	1	7						1,3	1	108
1065	MEA	's Middags en 's avonds	2			2	2			3	1	108
1066	MI	's Middags	1			1	1			3	1	108
1068	MO	's Morgens	1	7						3	1	108
1087	OEA	's Ochtends en 's avonds	1			2	2			3	1	108
1128	VN	Voor de nacht	1	7						1,3	1	108
1154	OEM	's Ochtends en 's middags	2			2	2			3	1	108
1161	0-1-2	1 's middags, 2 's avonds	2			2	2	1	2	4	1	108
1162	0-1-H	1 's middags, 1/2 's avonds	2	3		2	2	0,5	1	4	1	108
1163	0-2-1	2 's middags, 1 's avonds	2			2	2	1	2	4	1	108
1164	0-H-1	1/2 's middags, 1 's avonds	2	3		2	2	0,5	1	4	1	108
1165	1-0-2	1 's morgens, 2 's avonds	2			2	2	1	2	4	1	108
1166	1-0-H	1 's morgens, 1/2 's avonds	2	3		2	2	0,5	1	4	1	108
1167	1-1-2	1 's morgens, 1 's middags, 2 's avonds	2			3	3	1	2	4	1	108
1168	1-1-H	1 's morgens, 1 's middags, 1/2 's avonds	2	3		3	3	0,5	1	4	1	108
1169	1-2-0	1 's morgens, 2 's middags	2			2	2	1	2	4	1	108
1170	1-2-1	1 's morgens, 2 's middags, 1 's avonds	2			3	3	1	2	4	1	108
1171	1-2-2	1 's morgens, 2 's middags, 2 's avonds	2			3	3	1	2	4	1	108
1172	1-H-0	1 's morgens, 1/2 's middags	2	3		2	2	0,5	1	4	1	108
1173	1-H-1	1 's morgens, 1/2 's middags, 1 's avonds	2	3		3	3	0,5	1	4	1	108
1174	1-H-2	1 's morgens, 1/2 's middags, 2 's avonds	2	3		3	3	0,5	2	4	1	108
1175	1-H-H	1 's morgens 1/2 's middags 1/2 's avonds	2	3		3	3	0,5	1	4	1	108

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1176	2-0-1	2 's morgens, 1 's avonds	2			2	2	1	2	4	1	108
1177	2-0-3	2 's morgens, 3 's avonds	2			2	2	2	3	4	1	108
1178	2-0-H	2 's morgens, 1/2 's avonds	2	3		2	2	0,5	2	4	1	108
1179	2-1-0	2 's morgens, 1 's middags	2			2	2	1	2	4	1	108
1180	2-1-1	2 's morgens, 1 's middags, 1 's avonds	2			3	3	1	2	4	1	108
1181	2-1-H	2 's morgens, 1 's middags, 1/2 's avonds	2	3		3	3	0,5	2	4	1	108
1182	2-1-2	2 's morgens, 1 's middags, 2 's avonds	2			3	3	1	2	4	1	108
1183	2-2-1	2 's morgens, 2 's middags, 1 's avonds	2			3	3	1	2	4	1	108
1184	H-0-1	1/2 's morgens, 1 's avonds	2	3		2	2	0,5	1	4	1	108
1185	H-0-2	1/2 's morgens, 2 's avonds	2	3		2	2	0,5	2	4	1	108
1186	H-1-0	1/2 's morgens, 1 's middags	2	3		2	2	0,5	1	4	1	108
1187	H-1-1	1/2 's morgens, 1 's middags, 1 's avonds	2	3		3	3	0,5	1	4	1	108
1188	H-1-2	1/2 's morgens, 1 's middags, 2 's avonds	2	3		3	3	0,5	2	4	1	108
1189	H-H-1	1/2 's morgens 1/2 's middags 1 's avonds	2	3		3	3	0,5	1	4	1	108
1190	H-H-2	1/2 's morgens 1/2 's middags 2 's avonds	2	3		3	3	0,5	2	4	1	108
1198	OEVN	's Ochtends en voor de nacht	2			2	2			3	1	108
1199	3D12N	3 maal daags 1, 2 voor de nacht	2			4	4	1	2	4	1	108
1200	3DH1N	3 maal daags 1/2, 1 voor de nacht	2	3		4	4	0,5	1	4	1	108
109 - Periode aanduiding												
1227	2EWK	De tweede week	2	3						10	0	109
1228	3EWK	De derde week	2	3						10	0	109
1276	1EWK	De eerste week	3							10	0	109
1279	4EWK	De vierde week	3							10	0	109
1280	5EWK	De vijfde week	3							10	0	109
110 - Duur aanduiding												
1252	3DNH	Voortzetten tot 3 dagen na herstel	2							1	0	110
1257	NH48U	Na herstel nog 48 uur voortzetten	2							1,99	0	110
1273	3D	Gedurende 3 dagen	2							10	0	110
1346	5D	Gedurende 5 dagen	4							1,6	0	110
1347	10D	Gedurende 10 dagen	4							1,6	0	110
1348	25D	Gedurende 25 dagen	4							1,6	0	110
1349	1W	Gedurende 1 week	4							1,6	0	110
1350	1C	Gedurende 1 cyclus	4							1,6	0	110
1351	3C	Gedurende 3 cycli	4							1,6	0	110
1363	2WNA	Tot 2 weken na genezing	4							11	0	110
1372	2W	Gedurende 2 weken	4							1,6	0	110
1373	4W	Gedurende 4 weken	4							1,6	0	110
1374	5W	Gedurende 5 weken	4							1,6	0	110
111 - Overigen												
1098	OVT	Op vast tijdstip	1							1,3	1	111
1159	DAZA	Dagzalf/-creme	2							1,3,99	0	111
1160	NAZA	Nachtzalf/-creme	2							1,3,99	1	111
1214	LAXNK	Fors laxeren 1-2 uur na de kuur	2							1	1	111
1218	BMAAG	Bij maagklachten staken	2							2	1	111
1248	1EDAV	Eerste dosis 's avonds innemen	2							1,3	1	111

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1365	WRS15	Bij houden klacht na 15 min arts waarsch.	4							2	1	111
112 - Herhalen												
1011	N1WH	Na 1 week herhalen	1	2						99	0	112
1015	N2WH	Na 2 weken herhalen	1	2						99	0	112
1236	ZN5MH	Zo nodig om de 5 minuten herhalen	2							1,3	0	112
1256	ZNKHH	Zo nodig na een kwartier herhalen	2							1,3	0	112
1269	ZN1WH	Zo nodig na 1 week herhalen	2							1,6	0	112
1281	HH1	1 maal herhalen	3							12	0	112
1282	HH2	2 maal herhalen	3							12	0	112
1283	HH3	3 maal herhalen	3							12	0	112
1284	HH4	4 maal herhalen	3							12	0	112
1285	HH5	5 maal herhalen	3							12	0	112
1286	HH6	6 maal herhalen	3							12	0	112
1287	HH7	7 maal herhalen	3							12	0	112
1288	HH8	8 maal herhalen	3							12	0	112
1289	HH9	9 maal herhalen	3							12	0	112
1290	HH10	10 maal herhalen	3							12	0	112
1291	HH11	11 maal herhalen	3							12	0	112
1292	HH12	12 maal herhalen	3							12	0	112
1355	ZNN5H	Zo nodig na 5 tot 10 minuten herhalen	4							1	0	112
1356	ZN6UH	Zo nodig na 6 uur herhalen	4							1	0	112
1367	ZN1UH	Zo nodig na 1 tot 1,5 uur herhalen	4							1	0	112
113 - Maximaal aanduidingen												
56	MX4PD	Niet meer dan 4 per 24 uur	2							5,9	1	113
58	MX2PD	Niet meer dan 2 per 24 uur	2							5,9	1	113
59	MX4PW	Niet meer dan 4 per week	2							5,9	1	113
60	MX5DG	Niet langer dan 5 dagen achtereen gebr.	2	5						2,9	1	113
216	MX12U	Niet langer dan 12 uur per dag toepassen	5							5,9	1	113
1069	MX10W	Niet meer dan 10 per week	1	2						5	1	113
1241	MX6U	Maximaal 6 uur tussentijd!	2							2,3	1	113
1258	MX10D	Niet langer dan 10 dagen gebruiken	2							5	1	113
1364	MX1W	Niet langer dan 1 week gebruiken	4							2	1	113
114 - Weekdagen												
1378	MA	op maandag	5							1,6	1	114
1379	DI	op dinsdag	5							1,6	1	114
1380	WO	op woensdag	5							1,6	1	114
1381	DO	op donderdag	5							1,6	1	114
1382	VR	op vrijdag	5							1,6	1	114
1383	ZA	op zaterdag	5							1,6	1	114
1384	ZO	op zondag	5							1,6	1	114
115 - Gebruik												
1035	GB	Gebruik bekend	1							99	0	115
1038	GVB	Gebruik volgens aanwijzingen bijsluiter	1							1	0	115
1039	GVH	Gebruik volgens aanwijzingen huisarts	1							1	0	115
1053	IMM	Aan de huisarts afgeven	1							8,99	1	115

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1131	GVSCH	Gebruik volgens schema	2							1	0	115
1133	GVS	Gebruik volgens voorschrift specialist	1	2						1	0	115
1219	GVV	Gebruik volgens aanwijzing verloskundige	2							1	0	115
1220	GVTA	Gebruik volgens aanwijzingen tandarts	2							1	0	115
1352	VZKMM	Gebruik met voorzetkamer met masker	4							1	1	115
1354	VZK	Gebruik met voorzetkamer	4							1	1	115
116 - Administratief												
1019	AFS	Volgende maal afspraak maken	1							2,99	1	116
1111	SPV	Specialistisch voorschrift	1							99	1	116
1230	N2WCO	Na twee weken controle	2							2,99	1	116
117 - Adviezen en waarschuwingen												
1	GNALC	Gebruik geen alcohol bij dit middel	2							2,9	1	117
2	ALCO	Pas op met alcohol	2							2,9	1	117
6	BIJT	Pas op: bijtend middel	2							2,9	1	117
7	ZONUV	Felle zon en UVlamp op de huid vermijden	2	3						2,9	1	117
9	HAWA	Na gebruik handen wassen	2							2,9	1	117
10	FKVD	Goed fijnkauwen voor het doorslikken	2							1,9	1	117
11	HEEL	Heel doorslikken, niet kauwen	2							1,2,9	1	117
12	KUUR	Kuur afmaken	2							2,9	1	117
13	MWNMM	Met water innemen, niet met melk	2							1,2,9	1	117
16	RIJV	Kan het reactievermogen verminderen	2	3						2,9	1	117
17	ZSW	Zittend of staand innemen met veel water	2							2,9	1	117
18	BLEEK	Pas op: werkt blekend op haar en kleding	2							2,9	1	117
19	VERKL	Kan de urine of stoelgang verkleuren	2							2,9	1	117
20	VLEK	Maakt vlekken op kleding en linnengoed	2							2,9	1	117
24	NEMA	Bij maagklachten NA het eten innemen	2	3						2,9	1	117
25	VUUR	Pas op met vuur	2							2,9	1	117
26	VEVO	Innemen met veel vocht	2							1,9	1	117
50	ZOLA	Zo lang gebruiken als arts voorschrijft	2							1,9	0	117
52	KFV	Kauwen of fijn gemaakt met vocht innemen	2							1,9	1	117
61	ALCMA	Pas op met alcohol i.v.m. maagklachten	2							2,9	1	117
62	DABR	Dun op de huid aanbrengen	2							1,9	0	117
63	CONTL	Let op: beschadigt zachte contactlenzen	2							2,9	1	117
64	GVT	Gebruik volgens schema trombosedienst	2							1,9	0	117
66	2V2NN	2 uur voor en 2 uur na innemen niet eten	2							1,2,9	1	117
67	OTSM	Tablet ONDER de tong laten oplossen	2	4						1,9	1	117
68	GORGU	Gorgelen, daarna uitspugen	2							1,9	1	117
69	SPU	Mond spoelen, daarna uitspugen	2							1,2,9	1	117
70	OPZL	Langzaam opzuigen	2	5						1,9	1	117
71	INHMM	Ter inhalatie via de mond	2							1,9	1	117
72	INHNN	Ter inhalatie via de neus	2							1,9	1	117
74	NGMS	Na gebruik mond spoelen	2							1,9	1	117
76	2V1NN	2 uur voor en 1 uur na innemen niet eten	2							1,2,9	1	117
77	SMELT	Op de tong laten smelten, wegslikken	2							1,9	1	117
83	PLZON	Pleister niet aan zonlicht blootstellen	2							2,9	1	117

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
104	20SMD	ca 20 sec in de mond houden, doorslikken	2	3						1,9	1	117
105	1UNNE	Gedurende 1 uur na innemen niet eten	2	3						2,9	1	117
108	GRAPE	Bij dit middel GEEN grapefruit(sap) gebr.	3	5						2,9	1	117
110	VERKM	Kan metaal verkleuren (bril, sieraden)	3							2,9	1	117
124	COIGD	Capsule mag open, korrels heel doorslikken	3	4						2,9	1	117
137	BLEKL	Pas op: bleekt kleding en linnengoed	3							2,9	1	117
139	ND15M	15 min. voor en na gebruik niet drinken	3							1,2	1	117
154	LUCHT	Luchtbel niet verwijderen	3							2,9	1	117
189	VGKAM	Voor gebruik op kamertemperatuur brengen	4							1,9	1	117
195	MVOE	Innemen met wat voedsel	4							1,9	1	117
200	BHNL	Binnen 30 min. na inname niet gaan liggen	4							2,9	1	117
209	BUNL	Binnen 60 min. na inname niet gaan liggen	5							2,9	1	117
218	MEEDR	Gemengd met eten of drinken innemen	5							1,9	1	117
219	KUURS	Kan kuur met stopperiode(s) zijn	5							1,9	1	117
220	MVITC	Hierbij max. 200 mg/dag vit. C toegestaan	5							2,9	1	117
222	LVGB	Lees voor gebruik de bijsluiters	5							2,9	1	117
225	GRAPF	Pas op met grapefruit(sap), lees folder	5							2,9	1	117
226	BRP1W	Bij reuma/psoriasis 1xper wk op vaste dag	5							2,9	1	117
229	MX2W	Niet langer dan 2 weken gebruiken	5							2,9	1	117
237	KORHE	Korrels heel doorslikken, niet kauwen	5							1,2,9	1	117
240	3V3NN	3 uur voor en 3 uur na innemen niet eten	5							1,2,9	1	117
242	ZUIV	Niet met zuivel innemen, zie bijsluiters	5							1,2,9	1	117
244	CITR	Pas op met citrusvruchten, lees folder	5							2,9	1	117
246	1V2NN	1 uur voor en 2 uur na innemen niet eten	5							2,9	1	117
248	BREEK	Indien nodig breken langs breukstreep	6								1	117
249	TABHE	Tabletdelen heel doorslikken	6								1	117
252	WANNA	Wanneer levodopa innemen? Zie apotheek.nl	8								1	117
1071	MW	Met water innemen	1							1	1	117
1357	VMMON	Vermijd mondhoeken, ooghoeken en neus	4							2	1	117
1368	NGEZI	Niet in het gezicht toepassen	4							2	1	117
118 - Houdbaarheid												
3	VPBW	In deze verpakking bewaren	2							7,9	1	118
8	HELD	Alleen gebruiken indien helder	2							2,7,9	1	118
29	HB1W	Na openen 1 week houdbaar	2							7,9	1	118
30	HB2W	Na openen 2 weken houdbaar	2							7,9	1	118
31	HB1M	Na openen 1 maand houdbaar	2	3						7,9	1	118
32	KOELK	In de koelkast bewaren (2-8 C)	2	5						7,9	1	118
36	HB2M	Na openen 2 maanden houdbaar	2							7,9	1	118
37	HB3M	Na openen 3 maanden houdbaar	2							7,9	1	118
38	HB6M	Na openen 6 maanden houdbaar	2							7,9	1	118
39	HB1J	Na openen 1 jaar houdbaar	2							7,9	1	118
40	KOEL	Koel bewaren (8-15 C)	2	3						7,9	1	118
41	KAMER	Bij kamertemperatuur bewaren (15-25 C)	2	3						7,9	1	118
43	HB24U	Na openen 24 uur houdbaar	2							7,9	1	118
44	HB6W	Na openen 6 weken houdbaar	2							7,9	1	118

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
46	DONKR	Bewaar in het donker	2	3						7,9	1	118
47	HB3J	Na openen 3 jaar houdbaar	2							7,9	1	118
48	LICHT	Bewaar in het licht	2	3						7,9	1	118
53	DIEPV	In de vriezer bewaren (beneden -15 C)	2	5						7,9	1	118
54	HB10D	Na openen 10 dagen houdbaar	2							7,9	1	118
80	HB1D	Na openen 1 dag houdbaar	2							7,9	1	118
88	HB1DR	Houdbaar tot 1 dag na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
89	HB3DR	Houdbaar tot 3 dagen na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
90	HB4DR	Houdbaar tot 4 dagen na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
92	HB4WR	Houdbaar tot 28 dagen na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
93	HB2MR	Houdbaar tot 2 maanden na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
94	HB8UL	Na labelen 8 uur houdbaar	2	5						7,9	1	118
98	KOEEG	In koelkast bewaren na eerste gebruik	2							7,9	1	118
99	HB7DR	Houdbaar tot 7 dagen na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
100	HB4UL	Na labelen 4 uur houdbaar	2	5						7,9	1	118
101	KAMNL	Na labelen bij kamertemperatuur bewaren	2	5						7,9	1	118
102	KOENL	Na labelen in koelkast bewaren	2	5						7,9	1	118
106	HB9DR	Houdbaar tot 9 dagen na ref.tijdstip	2	3						7,9	1	118
107	ELB8U	Eluaat binnen 8 uur gebruiken	2							2,7,9	1	118
112	HB12U	Na openen 12 uur houdbaar (in koelkast)	3							7,9	1	118
113	HBK2W	Buiten koelkast max. 14 dagen houdbaar	3							7,9	1	118
115	HB6UL	Na labelen 6 uur houdbaar	3	5						7,9	1	118
116	HBHUL	Na labelen 30 minuten houdbaar	3	5						7,9	1	118
117	HB4M	Na openen 4 maanden houdbaar	3							7,9	1	118
120	HBK3M	Buiten koelkast max. 3 maanden houdbaar	3							7,9	1	118
121	ELB10	Eluaat binnen 10 uur gebruiken	3							2,7,9	1	118
122	HB2WR	Houdbaar tot 14 dagen na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
128	HB20R	Houdbaar tot 20 uur na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
129	HB36R	Houdbaar tot 36 uur na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
130	HB12K	Houdbaar tot 12 uur na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
135	HB1JK	In koelkast 1 jaar houdbaar	3							7,9	1	118
136	HB6MT	Bij kamertemperatuur 6 maanden houdbaar	3							7,9	1	118
138	RECHO	Rechttop bewaren	3							7,9	1	118
142	HB12L	Na labelen 12 uur houdbaar	3	5						7,9	1	118
143	H12WR	Houdbaar tot 12 weken na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
145	ONKOE	Onaangebroken: in koelkast bewaren	3							7,9	1	118
146	NOKAM	Na openen: bij kamertemperatuur bewaren	3							7,9	1	118
147	KOKAB	Koel of bij kamertemp. bewaren (8-25 C)	3							7,9	1	118
152	H10ML	Na labelen 10 min houdbaar	3	5						7,9	1	118
153	H21DR	Houdbaar tot 21 dagen na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
156	IIS1U	In droog ijs tot 1 uur voor gebruik	3							7,9	1	118
160	H2DR	Houdbaar tot 2 dagen na ref.tijdstip	3							7,9	1	118
161	HBK4W	Buiten koelkast max. 4 weken houdbaar	3							7,9	1	118
163	HB4W	Na openen 4 weken houdbaar	3							7,9	1	118
164	NOPKO	Na oplossen in de koelkast bewaren	3							7,9	1	118

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
166	HB48U	Na openen 48 uur houdbaar	3							7,9	1	118
168	HBK30	Buiten koelkast max. 30 dagen houdbaar	3							7,9	1	118
178	HBK24	Buiten koelkast max. 24 uur houdbaar	4							7,9	1	118
181	HBK6W	Buiten koelkast max. 6 weken houdbaar	4							7,9	1	118
182	HB6WR	Houdbaar tot 6 weken na ref.tijdstip	4							7,9	1	118
185	NO4W	Na oplossen 4 weken houdbaar in koelkast	4							7,9	1	118
186	HBK7D	Buiten koelkast max. 7 dagen houdbaar	4							7,9	1	118
190	HBK3D	Buiten koelkast max. 3 dagen houdbaar	4							7,9	1	118
192	HB3W	Na openen 3 weken houdbaar	4							7,9	1	118
199	HB24K	Na openen 24 uur houdbaar (in koelkast)	4							7,9	1	118
201	HB4MA	4 maanden houdbaar	4							7,9	1	118
202	H24DR	Houdbaar tot 24 dagen na ref.tijdstip	4							7,9	1	118
203	HB7W	Na openen 7 weken houdbaar	4							7,9	1	118
207	HB8W	Na openen 8 weken houdbaar	5							7,9	1	118
211	HB6WT	Bij kamertemperatuur 6 weken houdbaar	5							7,9	1	118
213	HB5W	Na openen 5 weken houdbaar	5							7,9	1	118
228	HB2J	Na openen 2 jaar houdbaar	5							7,9	1	118
231	HB1WA	Na aansluiten 1 week houdbaar	5							7,9	1	118
232	HB7M	Na openen 7 maanden houdbaar	5							7,9	1	118
234	KOEVN	In de koelkast of in de vriezer bewaren	5							7,9	1	118
235	HB2WT	Bij kamertemperatuur 2 weken houdbaar	5							7,9	1	118
236	HBK2M	Buiten koelkast max. 2 maanden houdbaar	5							7,9	1	118
238	NO6U	Na oplossen 6 uur houdbaar	5							7,9	1	118
239	NOB48	Na ontdooien binnen 48 uur gebruiken	5							7,9	1	118
241	HB5D	Na openen 5 dagen houdbaar	5							7,9	1	118
243	NOB72	Na ontdooien binnen 72 uur gebruiken	5							7,9	1	118
245	HBBIJ	Na openen beperkt houdbaar, zie bijsluiters	5							7,9	1	118
247	HB9MT	Bij kamertemperatuur 9 maanden houdbaar	5							7,9	1	118
251	HB3D	Na openen 3 dagen houdbaar	8								1	118
253	HBK4D	Buiten koelkast max. 4 dagen houdbaar	8								1	118
1385	HB5M	Na openen 5 maanden houdbaar	6								1	118
1386	HBK6M	Buiten koelkast max. 6 mnd houdbaar	6								1	118
119 - Bereidingsadviezen												
14	OMS	Omschudden vlak voor gebruik	2	4						1,8,9	1	119
27	OPLW	Eerst oplossen in water	2							1,8,9	1	119
28	UIEW	Eerst uiteen laten vallen in water	2							1,8,9	1	119
45	OMR	Omroeren voor gebruik	2							1,8,9	1	119
75	LTEMP	Op lichaamstemperatuur brengen voor gebr	2							1,8,9	1	119
87	SR150	Op 150 ml vloeistof strooien, doorroeren	2	3						8,9	1	119
111	VGOMZ	Voor gebruik ten minste 10x omzwenken	3							1,8,9	1	119
132	NOB6U	Na ontdooien binnen 6 uur gebruiken	3							7,8,9	1	119
169	VGMRO	Voor gebruik mengen door te rollen	3							1,8,9	1	119
180	WTAPS	Water toevoegen aan poeder, schudden	4							8,9	1	119
183	VDIGW	Dosis verdunnen in een glas water	4							1,8,9	1	119
184	VG1VD	Voor gebruik 1:1 verdunnen met water	4							1,8,9	1	119

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
193	TBFGM	De tablet mag worden fijngemalen	4							1,8,9	1	119
198	VGOMK	Voor gebruik flacon enkele malen omkeren	4							1,8,9	1	119
233	KOMS	Krachtig omschudden vlak voor gebruik	5							1,8,9	1	119
1099	OPLWL	Oplossen in water of limonade	1	2						1,8	1	119
VERVALLEN TEKSTEN IN VERSIE 2												
1301	M1K	1 uur na de maaltijd; opkauwen	1		2							
1302	162	16e-25e dag van de cyclus	1		2							
1303	52	5e-25e dag van de cyclus	1		2							
1304	192	19e-25e dag van de cyclus	1		2							
1305	102	10e-25e dag van de cyclus	1		2							
1306	1M2	1 uur voor of 2 uur na maaltijd	1		2							
1307	1MN	1 uur voor de maaltijd en nacht	1		2							
1308	1MW	1 uur voor maaltijd met veel water	1		2							
1309	2DP	2 dgn voor menstruatie beginnen	1		2							
1310	3DP	3 dagen voor menstruatie beginnen	1		2							
1311	2M2	2 uur voor of 2 uur na de maaltijd	1		2							
1312	2WH	na twee weken herhalen	1		2							
1313	OWL	oplossen in water of limonade	1		2							
1314	OWM	omroeren in water, melk of sap	1		2							
1315	SAV	's avonds	1		2							
1316	OTU	om de twaalf uur	1		2							
1317	VIG	voor inwendig gebruik	1		2							
1318	VGI	diep vaginaal inbrengen	1		2							
1319	VTD	volgens schema trombosedienst	1		2							
1320	VIV	1 u. v. eten 2 witte, na 2 min 2 roze	1		2							
1321	VUG	voor uitwendig gebruik	1		2							
1322	ZVN	zo nodig voor de nacht	1		2							
1323	ZVS	zo nodig voor 't slapen	1		2							
1324	KUU	kuur: medicijnen opgebruiken!	1		2							
1325	IBN.	in beide neusgaten hoog opsnuiven	1		2							
1326	MTW	maximaal tien per week	1		2							
1327	MVW	maximaal vijf per week	1		2							
1328	OOL	onder ooglid aanbrengen	1		2							
1329	DEF	na de ontlasting	1		2							
1330	ZDI	zo nodig bij diarree	1		2							
1331	1WH	na 1 week herhalen	1		2							
1332	BOG	in beide ogen	1		2							
1333	BOR	in beide oren	1		2							
1334	MMI	met melk innemen	1		2							
1335	MWI	met water innemen	1		2							
1336	VVS	volgens voorschrift specialist	1		2							
1337	IAN	in het aangedane neusgat	1		2							
1338	VER	1 tablet nu en over 14 dagen 1	1		2							
1339	OOG	in het aangedane oog	1		2							
1340	OOR	in het aangedane oor	1		2							

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1341	LOR	in het linker oor	1		2							
1342	ROG	in het rechter oog	1		2							
1343	ROR	in het rechter oor	1		2							
1344	LOG	in het linker oog	1		2							
VERVALLEN TEKSTEN IN VERSIE 6												
15	GNOVE	Bij gebruik geen voertuigen besturen	2		6					2,9	1	
33	MM	Innemen met melk	1	3	6					1,9	1	
42	UIGD	Let op de uiterste gebruiksdatum	2		6					2,7,9	1	
49	DROOG	Droog bewaren	2		6					7,9	1	
57	MX8PW	Niet meer dan 8 per week	2		6					5,9	1	
73	STOM	Tot 20 druppels op 1 l heet water stomen	1	3	6					1,8,9	0	
79	1V1NN	1 uur voor en 1 uur na innemen niet eten	2		6					2,9	1	
82	10%WW	100 ml op 1 liter handwarm water	2		6					8,9	1	
85	VOI	VOOR het ontbijt innemen	2	3	6					1,3,9	1	
86	MM200	In de beker goed mengen met 200 ml water	2	3	6					8,9	1	
91	HB5DR	Houdbaar tot 5 dagen na ref.tijdstip	2	3	6					7,9	1	
95	MEWZV	Eerst mengen met water of zacht voedsel	2		6					1,8,9	1	
96	HB3MS	Na aanbreken strip 3 maanden houdbaar	2		6					7,9	1	
103	KOEVN	Voor merken in koelkast bewaren	2	5	6					7,9	1	
118	HB1UM	Na labelen 1 uur houdbaar (volume 4 ml)	3	5	6					7,9	1	
119	HB41M	Na labelen 4 uur houdbaar (volume 10 ml)	3	5	6					7,9	1	
123	HB15R	Houdbaar tot 15 dagen na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
125	HVHNE	Een half uur voor of na het eten innemen	3		6					1,3,9	1	
126	1VHN	1 uur voor of half uur na eten innemen	3		6					1,3,9	1	
127	HB3MR	Houdbaar tot 3 maanden na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
131	HB23R	Houdbaar tot 23 uur na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
133	HB3UM	Na labelen 3 uur houdbaar	3	5	6					7,9	1	
134	HB3MO	Na openen van zakje 3 maanden houdbaar	3		6					7,9	1	
140	NKW	Niet kauwen	3		6					2,9	1	
144	HB8DR	Houdbaar tot 8 dagen na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
148	HB26R	Houdbaar 2-6 weken na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
149	H10DR	Houdbaar tot 10 dagen na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
150	HB8U	Na openen 8 uur houdbaar	3		6					7,9	1	
151	H32UR	Houdbaar tot 32 uur na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
155	NOB5U	Na ontdooien 5 uur houdbaar	3		6					7,9	1	
157	H8WR	Houdbaar tot 8 weken na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
158	2NNE	Ten minste 2 uur na innemen niet eten	3		6					1,3,9	1	
162	H8UR	Houdbaar tot 8 uur na ref.tijdstip	3		6					7,9	1	
165	NO48U	Na oplossen 48 uur houdbaar	3		6					7,9	1	
167	INMA	Innemen na de maaltijd	3		6					3,9	1	
170	NO4U	Na oplossen 4 uur houdbaar	3		6					7,9	1	
171	NOB36	Na ontdooien binnen 36 uur gebruiken	4		6					7,8,9	1	
172	HB12	Na openen 12 uur houdbaar	4		6					7,9	1	
173	MEWMP	Gemengd met water of melkproduct innemen	4		6					1,9	1	
174	H6UMN	Na mengen 6 uur houdbaar	4		6					7,8,9	1	

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
176	HB1DA	Na aanbreken 1 dag houdbaar	4		6					7,9	1	
177	HB4DK	Na openen 4 dagen houdbaar (in koelkast)	4		6					7,9	1	
191	HBK5D	Buiten koelkast max. 5 dagen houdbaar	4		6					7,9	1	
194	OPLKM	Oplosm. bij kamertemp. bewaren (15-25 C)	4		6					7,9	1	
196	IMSMD	In de mond laten smelten, doorslikken	4		6					1,9	1	
197	HV1UN	Half uur voor of 1 uur na eten innemen	4		6					1,3,9	1	
204	VIES	Heel doorslikken i.v.m. vieze smaak	4		6					1,9	1	
208	HEEV	Bij voorkeur heel doorslikken	5		6					1,9	1	
210	MX2PW	Niet meer dan 2 per week	5		6					5,9	1	
214	MOT	's Morgens toedienen	5		6					1,3,9	1	
215	HB5UL	Na labelen 5 uur houdbaar	5		6					7,9	1	
223	HB25D	Na openen 25 dagen houdbaar	5		6					7,9	1	
227	HBT	Houdbaar tot augustus 2010	5		6					7,9	1	
1002	10-25	10e tot 25e dag van de cyclus	1	2	6					6	0	
1005	1V2NM	1 uur voor of 2 uur na de maaltijd	1	2	6					1,3	1	
1006	1VMN	1 uur voor de maaltijd en voor de nacht	1	2	6					1,3	1	
1007	1VMW	1 uur voor de maaltijd met water	1	2	6					1,3	1	
1008	1NM	1 uur na de maaltijd	1		6					1,3	1	
1009	1VI	1 uur voor de ingreep	1		6					1,3	0	
1010	1VM	1 uur voor de maaltijd	1		6					1,3	1	
1012	2DVME	2 dagen voor de menstruatie beginnen	1	2	6					1,6	0	
1013	2V2NM	2 uur voor of 2 uur na de maaltijd	1	2	6					1,3	1	
1014	2VI	2 uur voor de ingreep	1		6					1,3	0	
1025	BO	Bij het ontbijt	1		6					1,3	1	
1033	DUN	Dun aanbrengen	1		6					1	0	
1034	FK	Goed fijnkauwen	1		6					1	1	
1036	GOR	Gorgelen	1		6					1	1	
1037	GRI	Griepinjectie	1		6	1	1	1	1	99	1	
1040	GWI	In zijn geheel met water innemen	1		6					1	1	
1042	HMN	Een half uur voor de maaltijd en de nacht	1	2	6					1,3	1	
1045	HVM	Een half uur voor de maaltijd	1	2	6					1,3	1	
1047	HVS	Een half uur voor 't slapen	1	2	6					1,3	1	
1048	ING	In het aangedane neusgat	1	2	6					1	1	
1055	INJ	Injecteren	1		6					1	1	
1058	INW	Inwrijven	1		6					1	0	
1061	IWO	In water oplossen	1		6					1,8	1	
1062	KUURM	Kuur: medicijnen opgebruiken!	1	2	6					2	1	
1067	1NMFK	1 uur na de maaltijd, goed fijnkauwen	1	2	6					1,3	1	
1070	MX5PW	Niet meer dan 5 per week	1	2	6					5	1	
1072	MXE	Maximaal 6 mg ergotamine per dag	1	3	6					5	1	
1074	NMI	Na de maaltijd innemen	1		6					1,3	1	
1075	NMM	Niet met melk innemen	1		6					2	1	
1076	NNU	Niet op lege maag innemen	1		6					2	1	
1078	NOW	Na het ontbijt met water innemen	1		6					1,3	1	
1079	NU	Nuchter (voor het ontbijt) innemen	1		6					1,3	1	

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1080	O2U	Om de 2 uur	1		6	12	12			3	1	
1081	O3U	Om de 3 uur	1		6	8	8			3	1	
1082	O4U	Om de 4 uur	1		6	6	6			3	1	
1083	O5U	Om de 5 uur	1		6	5	5			3	1	
1084	O6U	Om de 6 uur	1		6	4	4			3	1	
1085	O8U	Om de 8 uur	1		6	3	3			3	1	
1086	OCC	Onder occlusie	1		6					1	1	
1092	OPK	Opkauwen	1		6					1	1	
1093	OPL	Oplossen	1		6					1,8	1	
1094	OPS	Opsnuiven	1		6					1	1	
1095	OPZ	Opzuigen	1		6					1	1	
1097	O12U	Om de 12 uur	1	2	6	2	2			3	1	
1100	OMRWM	Omroeren in water, melk of sap	1	2	6					1,8	1	
1101	PENS	Met penseel aanbrengen	1	2	6					1	0	
1103	RET	Rood etiket	1		6					2	1	
1104	RIW	Rechttop innemen met ruim water	1		6					1,2	1	
1108	SCM	Sine confectione et monitione	1		6					8,99	1	
1109	SP	Spoelen	1		6					1	1	
1110	SPD	Spoelen en doorslikken	1		6					1	1	
1113	TM	Tijdens de maaltijd	1		6					1,3	1	
1114	TMMM	Tijdens de maaltijd met melk innemen	1	2	6					1,3	1	
1115	TNM	Tijdens of na de maaltijd	1		6					1,3	1	
1116	TUM	Tussen de maaltijden door	1		6					1,3	1	
1117	TVM	20 minuten voor de maaltijd	1		6					1,3	1	
1119	UIT	Niet meer gebruiken; uit de handel!	1		6					99	1	
1124	IG	Voor inwendig gebruik	1	2	6					1	1	
1125	VIH	Volgens instructies huisarts	1		6					1,99	0	
1129	VO	Voor het ontbijt	1		6					1,3	1	
1132	VST	Verstuiven	1		6					1	1	
1134	WAS	Mee wassen	1	2	6					1	1	
1135	NOFK	Na het ontbijt, goed fijnkauwen	1	2	6					1,3	1	
1136	ZNDI	Zo nodig bij diarree	1	2	6					1	0	
1138	ZNH	Zo nodig bij hoest	1		6					1	0	
1139	ZNN	Zo nodig bij nervositeit	1		6					1	0	
1140	ZNP	Zo nodig bij pijn	1		6					1	0	
1141	ZNVN	Zo nodig voor de nacht	1	2	6					1,3	0	
1142	ZNVS	Zo nodig voor het slapen	1	2	6					1,3	0	
1143	ABRPL	Op de plekjes aanbrengen	2		6					1	0	
1148	INBR	Inbrengen	2		6					1	1	
1150	MMD	Meermalen daags	2		6					1	0	
1152	GNB	Gebruik naar behoefte	2		6					1	0	
1153	NMMMMY	Niet met melk, maag- of ijzermed. innemen	2		6					2	1	
1155	SPRAY	Sprayen	2		6					1	1	
1158	VMMAN	VOOR de maaltijd; bij maagklachten NA m.	2	3	6					1,2,3	1	
1191	33322	3 dagen 3, 2 dagen 2, daarna 1 per dag	2		6	1	1	1	3	6,11	1	

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1192	54321	1e dag 5, 2e dag 4, 3e dag 3, enz.	2		6	1	1	1	5	6,11	1	
1193	32111	1e dag 3, 2e dag 2, dan 1 maal daags 1 t.	2		6	1	1	1	3	6,11	1	
1194	ZNBJ	Zo nodig bij jeuk	2		6					1	0	
1195	21111	1e dag 2, daarna 1 maal daags 1	2		6	1	1	1	2	6,11	1	
1197	NAE	Na het avondeten	2		6					1,3	1	
1203	1W3WH	Gedurende 1 week; na 3 weken herhalen	2		6					6	0	
1205	MX8PD	Niet meer dan 8 per dag	2		6					5	1	
1206	1WVA	Ten minste 1 week voor aankomst beginnen	2		6					6	0	
1207	4WNV	Nog 4 weken na vertrek doorgebruiken	2		6					1,6	0	
1208	2NTU2	Nu 2, na 12 uur weer 2	2	3	6	2	2	2	2	4	1	
1211	1W2D	In de eerste week 2 dagen achtereen	2		6					6	0	
1212	2WT3M	2e wk t/m 3e mnd bij voll. borstvoeding	2		6					1,6	0	
1213	135VE	1e, 3e en 5e dag 1 capsule, voor het eten	2		6	0	1	1	1	4,6	1	
1215	3WVA	3 weken voor aankomst beginnen	2		6					6	0	
1216	3N8U2	Beginnen met 3 nu, na 8 uur 2	2		6	2	2	2	3	4	1	
1217	MX12D	Niet meer dan 12 per 24 uur	2		6					5	1	
1223	1WDUB	Eerste week de dubbele dosering	2		6					1,6,11	0	
1224	1WHAL	Eerste week de halve dosering	2		6					1,6,11	0	
1226	12WVM	1-2 weken voor de te verwachten menstruatie	2		6					6	0	
1229	N2WVT	Na twee weken verhogen tot	2		6					10	0	
1231	BVEVT	Bij voldoende effect dosis verlagen tot	2		6					10	0	
1232	BVEDV	Bij voldoende effect dosering verlagen	2		6					1	0	
1233	DAARN	daarna	2		6					10	0	
1234	N4812	Na 4, 8 en 12 dagen telkens verhogen met	2		6					10	0	
1235	PWVHT	Per week verhogen tot effect met	2		6					10,11	0	
1237	ZMNED	Zo mogelijk na enkele dagen	2		6					10	0	
1238	BEKVT	Bij ernstige klachten verhogen tot	2		6					10	0	
1239	15-25	15e tot 25e dag van de cyclus	2		6					6	0	
1240	6UNAB	6 uur na het antibioticum	2		6					3,99	1	
1242	OF	of	2		6					10	0	
1243	1WDAN	Gedurende 1 week, daarna	2		6					10	0	
1244	PW1VH	Eens per week verhogen met 1 p. dag tot max.	2		6					10,11	0	
1246	1EADA	Eerste avond, daarna	2		6					10	0	
1247	BGMEO	Beginnen als de metronidazol op is	2		6					6	0	
1249	VMINT	Verminderen tot	2		6					99	0	
1250	BVEMT	Bij voldoende effect verminderen tot	2		6					10	0	
1251	PD2M	Per dag dosering met 2 stuks verminderen	2		6					1,6,11	0	
1254	N5D	Na 5 dagen	2		6					10	0	
1255	32DAN	2e dag 3, 3e dag 2, daarna	2		6	1	1	2	3	6,11	0	
1259	2ED2D	2e dag 2 maal daags 1, daarna	2		6					1,1	0	
1260	1EDDA	De eerste dag, daarna	2		6					10	0	
1261	1:1KE	In spuit 1:1 mengen met Kenacort A-10	2		6					8	1	
1262	EV1W	Eventueel na 1 week	2		6					10	0	
1263	EV1WV	Eventueel na 1 week verhogen tot	2		6					10	0	
1264	HV6UN	30-60 minuten vóór de ingreep, 6 uur erna	2		6					1,3	1	

Num	Memo	Omschrijving	VO	VM	VV	FL	FH	KDL	KDH	TC-oud	BER	TCNEW
1265	2W2WD	Gedurende 2 weken, daarna 2 weken	2		6					10	0	
1267	N3D	Na 3 dagen	2		6					10	0	
1268	MINT	Verminderen tot	2		6					10	0	
1270	BVBT	Bij verbetering	2		6					10	0	
1271	BVSL	Bij verslechtering	2		6					10	0	
1274	2D2DD	Gedurende 2 dagen, daarna 2 dagen	2		6					10	0	
1275	1ED1M	De eerste dag, daarna elke dag 1 minder	2		6					6	0	
1345	2WDAN	Gedurende twee weken, daarna	4		6					10	0	
1353	VZKMS	Gebruik met voorzetkamer met mondstuk	4		6					1	1	
1358	HELEL	Op hele lichaam, van hals tot voetzolen	4	5	6					1	1	
1359	N24UW	Na 24 uur lichaam wassen	4		6					1	1	
1360	COPEN	Capsule open maken	4		6					1	1	
1361	1DDUB	Eerste dag een dubbele dosis	4		6					1,11	0	
1362	421	Eerste dag 4, tweede dag 2, derde dag 1	4		6	1	4			11	0	
1366	INTWS	3-5 min. laten intrekken, daarna wassen	4		6					1	1	
1370	ZNMEN	Zo nodig bij menstratiepijnen	4		6					1	0	
1371	1-4ME	1e tot en met 4e dag van de menstruatie	4		6					1	0	
1375	17-28	17e tot 28e dag van de cyclus	4		6					6	0	
1376	1EVS	Eerste inname voor het slapen gaan	4		6					1,3	1	
1377	2WDUB	eerste twee weken de dubbele dosering	5		6					1,6,11	0	

Bijlage 1: Toelichting bij eerdere versies

Versie 3 (2000)

In de praktijk bleek dat versie 2 van tabel 25 een aantal tekortkomingen had:

- De aanvullende teksten (component b) bleken onvoldoende afgestemd met de etiketteksten van de KNMP;
- Er ontstond onduidelijkheid bij de medicatiebewaking omdat de eenheid van het gebruiksvoorschrift (uit tabel 25) niet als zodanig was terug te vinden in de eenheden die de G-standaard hanteert voor o.a. dosiscontrole;
- Tabel 25 was een van de weinige tabellen waarbij alfanumerieke codes in het elektronisch berichtverkeer gebruikt moesten worden. Dat heeft enkele nadelen bij het beheer van de tabellen in de tijd en is niet in overeenstemming met andere tabellen;
- Bepaalde toelichtende teksten beïnvloeden de 'berekenbaarheid' van de dosis of duurcontrole. De wens bestond om daar waar dit kan een indicator hiervoor toe te voegen (bijv. bij 'zo nodig');
- De wens bestond om de uitlevering van tabel 25 te integreren met de uitlevering van de G-standaard;
- Het zoeken in de vele aanvullende teksten was in de praktijk lastig.

De versie 3 was een relatief grote update die tegemoet kwam aan de hierboven vermelde problemen en wensen. Behalve dat er in diverse tabellen codes zijn toegevoegd of gemuteerd, is ook de structuur van de tabel op een aantal punten aangepast door het toevoegen van extra velden. Vrijwel steeds betreffen dit velden die nieuwe mogelijkheden bieden voor medicatiebewaking, en velden die nodig zijn voor de wijze van versiebeheer.

Numerieke sleutels

Alle (sub)tabellen, met uitzondering van de algoritmes voor "X" en "Y", zijn voorzien van een numerieke sleutel. Deze numerieke sleutel kan gebruikt gaan worden in de datacommunicatie, alsmede -indien gewenst- bij de interne opslag. Overigens zullen ook de memocodes binnen een versie uniek blijven.

Versiebeheer

Deze tabel kent een eigen vorm van versiebeheer (naast de standaard informatie over versies die de G-Standaard bij elke tabel meeleverd). Daartoe hebben alle 'records' in de componenten t, a en b een drietal versie-velden gekregen: versie opname, versie mutatie en versie vervallen.

Het veld 'status' is vervallen.

Meer informatie voor medicatie bewaking

In enkele tabellen zijn extra velden toegevoegd voor dit doel. Bij de tijdseenheid is nu een veld dat exact aangeeft hoeveel dagen deze tijdseenheid bedraagt. Bij de eenheid van voorschrijven (tablet, crème, etc.) is een veld toegevoegd dat -daar waar mogelijk- aangeeft met welke eenheid in de G-standaard gerekend moet worden voor de medicatiebewaking.

Tenslotte is er een mechanisme toegevoegd aan de toelichtende teksten (5 velden). Dit mechanisme geeft enerzijds aan of rekenen überhaupt nog zinvol is (bijvoorbeeld niet bij 'zonodig') en anderzijds biedt het een aantal mogelijkheden om de dosisbewaking te verfijnen bij toelichtende teksten die hier specifieke informatie over geven.

Toelichtende teksten en tekstcategorieën

Om het zoeken in de vele toelichtende teksten te vergemakkelijken zijn er tekstcategorieën gemaakt en is elke tekst in één of meerdere categorieën ingedeeld.

Uitlevering en afstemming met de G-Standaard

Het beheer van tabel 25 is een gecombineerde inspanning van het NHG en GIC (Geneesmiddel Informatie Centrum, voorheen WINAp (Wetenschappelijk Instituut Nederlandse Apothekers)), ondersteund door Z-Index voor de fysieke uitlevering van de tabel. Hierbinnen wordt ervoor gezorgd dat altijd alle etiketteksten van de G-Standaard ook in tabel 25 te vinden zijn. Voor de systeem leveranciers is het handig dat zij bij de aanlevering van een nieuwe versie van de G-Standaard ook altijd een nieuwe versie van tabel 25 krijgen bijgeleverd.

Doordat de uitlevering via Z-Index geschiedt, zult u in die uitleversie ook een aantal specifieke Z-Index velden tegenkomen, zoals datum opname. Deze velden zijn in de publicatie van het NHG (PDF of spreadsheet) niet opgenomen.

Nieuw in versie 4 (april 2004)

Versie 4 is een bescheiden update. De structuur is ongewijzigd gebleven, evenals de eerste vier componenten. Maar in de component b (toelichtende teksten) is een flink aantal uitbreidingen gerealiseerd, op basis van aanvullingen van KNMP en meldingen uit de praktijk.

De toelichtende tekst van de tabel is geactualiseerd en hoofdstuk 2, over het gebruik van de tabel, is uitgebreid met een gebruiksaanwijzing betreffende het leeg laten van bepaalde componenten. Met het toegenomen gebruik van de tabel was er in de praktijk behoefte aan een dergelijke richtlijn, die aangeeft hoe met uitzonderingssituaties moet worden omgegaan.

Niet geïmplementeerde tussenversie (maart 2006)

In 2006 is na afstemming met meerdere partijen een versie van de tabel met relatief grote vernieuwingen tot stand gekomen. Het NHG heeft deze versie in de publicatie aangeduid met versie 5 (2006). Deze versie is echter noch in de apotheeksystemen, noch in de Huisartsinformatiesystemen geïmplementeerd, omdat dit op diverse praktische bezwaren stuitte. Deze versie is nooit routinematig uitgeleverd met de Z-Index bestanden.

Nieuw in versie 5 (september 2015)

De 2015 versie (5) is een kleine update op versie 4 uit 2004. Structuur en opzet van versie 5 zijn identiek aan versie 4.

Nieuw is het begrip 'Eenmalig' in de component tijdseenheid, alsmede een veertigtal nieuwe aanvullende teksten die in de loop der jaren zijn toegevoegd (en ook al routinematig door Z-Index worden meegeleverd met de tabellen, steeds al aangeduid met versienummer 5). Met deze publicatie is de NHG-tabel gebruiksvoorschrift weer synchroon met de uitgeleverde versie door Z-Index.

Bijlage 2: Toelichting gecorrigeerde verschillen in uitlevering (versie 7, febr. 2018, aangevuld maart 2018)

De NHG tabel gebruiksvoorschrift wordt uitgeleverd als onderdeel van de G-Standaard, maar is ook te downloaden vanaf de NHG website. Er zijn dus twee vormen van uitlevering van dezelfde tabel.

Helaas hebben we geconstateerd dat een in versie 5 doorgevoerde wijziging (het veranderen van het woord 'merken' door het woord 'labelen') niet in beide uitleverversies identiek is doorgevoerd.

In de NHG tabel zijn de teksten 100, 101, 102 niet aangepast, terwijl die in de G-Standaard wel zijn aangepast.

Tevens geldt voor alle acht de teksten die dit betreft (94, 100, 101, 102, 115, 116, 142, 152) dat de memocode door Z-Index wél is aangepast (bijv. HB12M naar HB12L), terwijl dat in de NHG-tabel niet gebeurd is (omdat in de NHG opzet het wijzigen van een memocode niet toegestaan is.)

Deze verschillen zijn noch door het NHG, noch door het veld eerder opgemerkt, maar nu in de controles bij versie 7 naar boven gekomen.

Om dit recht te trekken hebben we uiteindelijk er voor gekozen om de NHG uitlevering aan te passen aan de Z-Index uitlevering. De overweging hierbij is dat het hier gaat om teksten die uitsluitend in de apotheek worden toegepast en eigenlijk nooit door de huisarts zullen worden toegevoegd aan een voorschrift. Onze verwachting is dat apotheeksystemen altijd de uitlevering van de G-Standaard gebruiken zullen hebben.

Dit betekent dat er 8 teksten zijn die in versie 5 zijn aangepast, maar sinds die tijd verschillen in precieze tekst en soms in memocode. In deze versie 7 is dit recht getrokken door de versie van de G-Standaard te nemen. Hierbij zijn de normale regels helaas noodgedwongen overtreden:

- de teksten hebben geen nieuwe mutatie-versie-aanduiding gekregen; ze blijven 'gemuteerd in versie 5'
- normaal mag een memocode niet gewijzigd worden; als dit wel nodig is maken we een nieuw record en laten de oude vervallen. Dit zou echter zoveel consequenties voor de G-Standaard en de gebruikers hebben, dat we de situatie zoals die sinds 2015 in de G-Standaard bestaat overnemen en bij deze teksten toch de memocode aangepast hebben.

Overzicht van betrokken teksten (in de codes en teksten die de G-Standaard sinds 2015 hanteert en de NHG uitlevering sinds versie 7).

94	HB8UL	Na labelen 8 uur houdbaar
100	HB4UL	Na labelen 4 uur houdbaar
101	KAMNL	Na labelen bij kamertemperatuur bewaren
102	KOENL	Na labelen in koelkast bewaren
115	HB6UL	Na labelen 6 uur houdbaar
116	HBHUL	Na labelen 30 min houdbaar
142	HB12L	Na labelen 12 uur houdbaar
152	H10ML	Na labelen 10 min houdbaar

Tevens is op 28 maart 2018 record 250 ingevuld (Binnen 1 uur na het eten innemen), die wel aanwezig was in de versie van Z-Index, maar nog niet meegeleverd werd in de versie van het NHG.

Bijlage 3: Toelichting over versie 8, maart 2020

NHG Tabel gebruiksvoorschrift (tabel 25) opgeschoond en geactualiseerd

In een eerdere fase namen we de aanvullende teksten al onder de loep, nu is ook het onderdeel 'gebruikseenheden' opgeschoond en geactualiseerd, in samenwerking met KNMP en Z-Index. Vanaf 1 maart vindt u de nieuwe tabel in de G-Standaard.

De gebruikseenheden worden gebruikt in de instructies aan de patiënt, zoals die op het etiket van het geneesmiddel worden afgedrukt. In het voorschrift '3 maal daags 1 tablet' is 'tablet' de gebruikseenheid. De gebruikseenheid wordt ook gebruikt in de medicatiebewaking van uw systeem.

Historisch zijn in deze tabel tal van farmaceutische vormen terecht gekomen, die voor de patiënt geen meerwaarde geven of zelfs tot verwarring aanleiding kunnen geven. Bijvoorbeeld 'tablet m.g.a.'. Daarbij is m.g.a. een toevoeging die voor de patiënt geen extra informatie biedt.

Bij het opschonen van deze tabel gebruikseenheden hebben we de volgende criteria gehanteerd:

- De eenheid wordt niet gebruikt in een gebruiksvoorschrift, bijvoorbeeld 'meter'.
- De eenheid werd gebruikt voor producten die niet meer in de handel of obsoleet zijn, bijvoorbeeld 'elixir' en 'theelepel'.
- De eenheid wordt uitgedrukt in voor de patiënt relatief onbekende termen, bijvoorbeeld 'emulsie', 'mucilago' en 'mixtura'.
- De eenheid bevat een term die geen meerwaarde biedt voor de patiënt bij het aangeven van de dosering, bijvoorbeeld : 'tablet msr'. Voor een patiënt is de term 'tablet' afdoende. De farmaceutische vorm blijft in dit soort gevallen uiteraard wel 'maagsapresistente tablet'. Ook in de PRK- en HPK-naam blijft gehandhaafd dat het om een 'tablet msr' gaat.

Totaal zijn er 89 gebruikseenheden vervallen.

Ter ondersteuning van de overgang op deze beperktere set aan gebruikseenheden is een spreadsheet gemaakt waarbij is aangegeven welke gebruikseenheden zijn vervallen, wat een eventueel synoniem is, of welke alternatieve gebruikseenheden te overwegen zijn.

Het complete overzicht van vervallen eenheden en synoniemen en alternatieven is separaat beschikbaar als Excel document, via de NHG downloadpagina van tabellen.

Er zijn ook twee gebruikseenheden toegevoegd: de finger-tip-unit (FTU) en de pompbeweging.

FTU

De eenheid FTU wordt in verschillende richtlijnen genoemd en is inmiddels een bekende term. De term is geïntroduceerd als handig hulpmiddel om bij gebruik van dermatocorticosteroiden de juiste hoeveelheid te smeren. Een FTU is de hoeveelheid die overeenkomt met een streepje crème of zalf uit een tube, ter lengte van het bovenste vingerkootje van een volwassene. Eén FTU komt overeen met ongeveer 0,5 gram crème of zalf. Door het opnemen van de eenheid in de lijst met gebruikseenheden kan 'finger-tip-unit' als doseereenheid worden getoond op het etiket. En wordt het uitvoeren van een doseringscontrole mogelijk gemaakt.

Meer informatie over de eenheid FTU is te vinden in de folder 'Corticosteroiden: niet dun smeren, maar per FTU'. Deze is te raadplegen via knmp.nl/downloads/FTUvoorapothekers.pdf. Of bekijk de doseerinstructie 'Doseerinstructies corticosteroid op de huid' op apotheek.nl/instructies.

Pombeweging

De laatste jaren zijn enkele producten in de handel gekomen die worden gedoseerd per 'pombeweging'. Daarom is deze eenheid nu ook nieuw opgenomen. Bij deze producten is doseringscontrole bij gebruik van de eenheid 'pombeweging' niet mogelijk.

Met deze wijzigingen hopen we het gebruik van de tabel overzichtelijker te maken en beter te laten aansluiten op de praktijk en tegelijkertijd de communicatie met de patiënt over het juiste gebruik van het geneesmiddel te verbeteren, door het gebruik van heldere taal.